

GARSAS

Second-Class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
Official Organ
Published Monthly
910 Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y.
Tel.: GLENmore 2-2923

NO. 6.

BIRZELIS - JUNE, 1965

VOL. - METAI 48-JI

PAŽYMĖTINI ĮVYKIAI

Paskutinių kelių savaitių laikotarpį Amerikos lietuvių gyvenime buvo svarbių įvykių, kuriuos bent trumpais bruožais čia suminėsimė.

ZYGIS Į WASHINGTONĄ

Gegužio 15 d. Amerikos Lietuvių Studentų, Vyčių ir kitos organizacijos surengė ekskursiją į Washingtoną pademonstruoti pritarimą prezidento Johnsono ir jo vyriausybės užimtai tvirtai linijai Vietname ir kitur, ir tuo atverti raudonųjų ir bendrakerelių organizacijų jaunimo demonstracijų priešingą nusistatymą vyriausybei. Nors žygis buvo paskubomis suorganizuotas, bet jį galima laikyti pilnai pasisekusių. Dalyvių buvo iš Mass., Conn., New Yorko, New Jersey, Penna., R. I., Md., Illinois rajonų ir net iš Omaha, Nebr. — iš viso apie 2500 dalyvių. Plakatų šimtai, įrašai ir šūktiniai patrauklūs, patriotiški, tvarka pavyzdinga. Memorandumą prezidentui per jo patarėją Allen White įteikė delegacija, kurią sudarė Ant. B. Mažeika, Algis Budreckis, Rič. Legockis, Irena Sandanavičiūtė, Ant. Vainius, Petras Vytenis. Prie prez. Lincolno paminklo jautrią kalbą pasakė prelatas Jonas Balkūnas, o prie prez. Kennedy kapo Arlington kapinėse, vadovaujant Arvydai Barzdūkiui ir A. Sniečkui, padėtas vaikinas. Apie liet. jaunimo žygį rašė didžioji anglų spauda, žinias perdavė radijas, o vaizdus — televizija.

Siais metais sidabrinę kuni-gystės sukaktį mini šie Sv. Kazimiero provincijos tėvai pranciškoniai:
Provinciolas T. Lonardas Andriekus;
T. Jurgis Gailiūšis — sukaktį žada minėti rugpjūčio 1 d., Lietuvių Dienoje;
Darbininko administratorius **T. Petras Baniūnas** — sukaktį minės birželio 20 d. Padėkos Mišiomis Viešpaties Atsimainymo bažnyčioje, Maspeth, N.Y. Tuoju po mišių minėtos parapijos salėje bus vaišės.
"Varpelio" redaktorius **T. Viktoras Gidžiūnas** — sukaktį paminėjo birželio 6 d. Sv. Alfonso bažnyčioje, Baltimore, Md., o giminės Lietuvių salėje surengė vaišės.

LEWISTON, MAINE. Gegužio 25 čia įvyko kumštynės dėl sunkaus svorio čempionato. Cassius Clay patiesė milžiną Sonny Liston pirmam rounde. Demonstruodamas savo džiaugsmą Clay gyrėsi, kad jam laimėti padėjo juodųjų musulmų globėjas — Allah'as. Susidomėjimas kumštynėmis buvo mažas, atsiliepimai apie jas daugiau blogi, negu geri.

CHICAGO. Birželio 1 d. mirė ekonomistas ir visuomenininkas Juozas P. Varkala, 83 metų amžiaus. Velionis buvo gimęs 1881 m. lapkričio 27 d. Girininkų kaime, Garliavos parapijoje.

BERLYNAS. Gegužio 17 į Vakarų perėjo žymus lenkų diplomatas, buvęs lenkų karinės misijos vakarų Berlyne viršininkas gen. Wladislaw Tykočinski, 45 metų amžiaus.

ROBBINS, TENN. Gegužio 24 anglies kasykloj dėl gausios eksploatacijos žuvo penki asmenys.

vių patriotą komunistinis režimas yra nukreipęs į žūlias ataką šmeižtų. Malonu pažymėti, kad garbingasis sukaktuvininkas yra mūsų susivienijimo narys. Jo sidabrinę sukaktį Chicagoje gegužio 20 ir 23 d. d. buvo paminėta Sv. Kryžiaus bažnyčioje iškilmingomis pamaldomis, taipgi vaišėmis, kuriose turėjo progos dalyvauti daugelis ir iš tolimų vietovių į Kunigų Vienybės seimą suvažiavusių kunigų. Sukakties proga Popiežius Paulius VI-sis apdovanojo jį popiežiaus sosto asistento privilegijomis ir garbe.

KITŲ ĮZYMIŲ ASMENŲ SUKAKTYS

Chicago liet. Sv. Kryžiaus parapijos klebonas, LRKSA 85 kp. narys ir nuoširdus Susivienijimo rėmėjas kun. Edvardas Abromaitis gegužio 15 ir 16 dienomis iškilmingai minėjo sidabrinę kunigystės sukaktį. Jis yra Chicagoje gimęs, augęs, čia išėjęs mokslus ir išvestas kunigu. Uolus kunigas ir tikras lietuvis patriotas.

LRKSA direktorius ir žymūs visuomenininkai inžinierius **Antanas ir Marija Rudžiai** gegužio 30 d. iškilmingai paminėjo sidabrinę vedybinę sukaktį. Tą dieną Chicagoje Sv. Panelės Gimn. bažnyčioje vykusupas V. Brizgys jų intencija atlaikė padėkos Mišias, o vakare South Shore Country klubo patalpose įvyko pagerbimo banketas.

Siais metais sidabrinę kuni-gystės sukaktį mini šie Sv. Kazimiero provincijos tėvai pranciškoniai:

Provinciolas T. Lonardas Andriekus;
T. Jurgis Gailiūšis — sukaktį žada minėti rugpjūčio 1 d., Lietuvių Dienoje;

Darbininko administratorius **T. Petras Baniūnas** — sukaktį minės birželio 20 d. Padėkos Mišiomis Viešpaties Atsimainymo bažnyčioje, Maspeth, N.Y. Tuoju po mišių minėtos parapijos salėje bus vaišės.

"Varpelio" redaktorius **T. Viktoras Gidžiūnas** — sukaktį paminėjo birželio 6 d. Sv. Alfonso bažnyčioje, Baltimore, Md., o giminės Lietuvių salėje surengė vaišės.

LEWISTON, MAINE. Gegužio 25 čia įvyko kumštynės dėl sunkaus svorio čempionato. Cassius Clay patiesė milžiną Sonny Liston pirmam rounde. Demonstruodamas savo džiaugsmą Clay gyrėsi, kad jam laimėti padėjo juodųjų musulmų globėjas — Allah'as. Susidomėjimas kumštynėmis buvo mažas, atsiliepimai apie jas daugiau blogi, negu geri.

CHICAGO. Birželio 1 d. mirė ekonomistas ir visuomenininkas Juozas P. Varkala, 83 metų amžiaus. Velionis buvo gimęs 1881 m. lapkričio 27 d. Girininkų kaime, Garliavos parapijoje.

BERLYNAS. Gegužio 17 į Vakarų perėjo žymus lenkų diplomatas, buvęs lenkų karinės misijos vakarų Berlyne viršininkas gen. Wladislaw Tykočinski, 45 metų amžiaus.

ROBBINS, TENN. Gegužio 24 anglies kasykloj dėl gausios eksploatacijos žuvo penki asmenys.

Į TALKĄ DIDINTI SUSIVIENIJIMO NARYSTĘ

Dalyvaukite specialių dovanų laimėjime; kaip laikosi kitų tautinių grupių fraternalinės organizacijos

Generalinis naujų narių va-jus eina su vidutiniais davi-niais.

Prasidėjus išvažiavimams su-sidaro naujos galimybės orga-nizatoriams ir veikėjams kon-taktuoti numatomas prospek-tas ir įrašyti naujų narių. Kaip žinoma, už įrašymą centras iš-moka reguliarius komisus ir specialius bonusus.

Beje, į šį vaju norima įtrauk-ti kuodaugiau pačių narių. Tuo tikslu yra skiriamos specialios dovanos. Reikia tik išpildyti vi-siems iš centro pasūstas "Isto-jimo blankas" ir jas sugražinti centro įstaigai. Tos pasirašytos ir sugražintos blankos yra isto-jimas kontestan. Už jauname-čius narius blankas pasirašo tė-vai arba kiti globėjai.

Kad narius įtraukti į vajuas akcija, tose blankose yra įde-tos trys linijos prašant jas už-pildyti numatytais prospektais. Vadovybės noru yra, kad nari-ai pasistengtų numatytais pro-spektus įrašyti ir gražinamą blanką, vienok kurie tokių pro-spektų negali surasti, patartina blankas pasirašyti, gražinti cen-tro įstaigai ir tuo būdu daly-vauti dovanų laimėjime.

Isto-jimo blankas gražinkite prieš šiu metų rugpjūčio 1-mą, nes tą dieną bus pravestas do-vanų išleidimas.

Dar apie dovanas
Iš viso bus išleista 120 do-vanų. Dešimt laimingųjų narių turės galimybės laimėti nuo \$75 iki \$125 (atsižūrint gyve-namos vietovės) atlinkyti Pa-saulinę parodą New York'e ir susipažinti su Amerikos ir ki-tų civilizuočių kraštų paviljonais ir ten išstatytais įdomia-usiais eksponatais; penkiolika ki-tų laimingųjų narių turės progos laimėti nuo \$5 iki \$25; 85 tu-rės progos laimėti įdomią kny-gą — Susivienijimo istoriją, ku-rijoje įdomiai aprašyta lietuvių imigracijos pradžia, įsikūrimas šioje šalyje, vargai, rūpesčiai, religinis, tautinis ir kultūrinis gyvenimas. Toje knygoje taip-gi yra pavaizduoti Katalikų Su-sivienijimo nuveikti darbai 10 dovanų skiriama jaunamečiam nariam, kurias laimėję gaus 50 dol. vertės stipendiją arba ta suma bus deponuota tėvų

arba kitų globėjų nurodytam banke.

Tris rajonus atlinkius.

Rašančiam gegužio mėnesio pabaigoje teko atlinkyti tris ra-jonus, būtent, New Jersey, Brooklyn'o ir Connecticut ir pa-sitarti su vietinių kuopų virši-ninkais ir veikėjais Susivienij-i-mo reikalais. Išklaudyta daug pasisakymų, daug klausimų ir sugestijų. Kone visi pripažįsta, kad dabar Susivienijimas turi moderniškus planus, kaip ir pa-čios didžiausios ir pažangiausios šios šalies fraternalinės or-ganizacijos, kad Susivienijimas yra lietuviams brangesnis už ki-tataučių organizacijas, nes šalia fraternalinio darbo jis, su-lig išgalų, remia mūsų tautos aktualius reikalus, gausiomis aukomis paremia mūsų jauni-mo organizacijas — Ateitininkų, Vyčių ir kt.

Deja, kone visose vietovėse išgirsta tie patys nusiskundi-mai, ypatingai didmiesčiuose gy-venančių, kad esą sunku arba tiesiog neįmanoma naujų narių gauti. Į šiuos nusiskundimus prelegento buvo nurodyta ki-tų tautinių grupių fraternali-nė veikla, kuri parodo, kad ten vyksta dar labai gyvas judėji-mas. Nesibaidoma nei susirinki-mų į kuriuos mūsų šaliai jau la-bai šaltai žiūri ir labai nenori rėdami vykti susirinkimai ir dalyvauti pasitarimuose pasiun-čia savo vaikus įteikti jų duok-les atsakingiems pareigūnams.

Naujų narių įrašymas

Apie kitų tautinių grupių gy-vą veiklą ryškiai liudija ir jų įrašomi nauji nariai. Štai po ranka turime gegužio mėnesio The Fraternal Monitor žurnalo numerį, kuriame telpa įvairių fraternalinių organizacijų per-eitais (1964) metais įrašytų nau-jų narių daviniai. Čia randame, kad Lenkų Tautinis Susivieni-jimas pereiniais metais įrašė net 28,712 naujų narių su bend-ra \$32,563,735.00 apdrauda, Lenkų Katalikų Susivienijimas įrašė 5,213.

Pažymėtina, kad kai kurios tautinės grupės žymiai mažes-nės už lietuvių turi dešimterio-tai didesnes organizacijas. ir

PASITARIMAS SUSIVIENIJIMO REIKALAIS NEWARKE

NEWARK, N.J. Antradienį, gegužio 18-tą vakare, Svč. Tre-tybės parapijos svetainėje įvy-ko New Jersey valstybės kuopų viršininkų ir veikėjų susirin-kimas.

Redaktorius M. Zujus padarė pranešimą naujų narių vajuas ir kitais aktualiais Susivienijimo reikalais, taipgi atsakinėjo į klausimus.

Susirinkime dalyvavo vietos klebonas prel. Ignas Kelmelis, asistentas kun. P. Totoraitis; 3 kp. Elizabeth viršininkai Juo-zas Matuzas ir Antanas Kont-rimas; 19 kp. Newark viršini-kai Vincas Lukas, Bronė Maci-jauskienė ir Ona Grimalauskie-nė, Kearney veikėjos Ste-fanija Ramanauskienė, Marijo-na Gerulaitienė ir Julė Jasiu-kaitienė.

165 kuopai Kearney, N. J., netekus veiklių viršininkų jos veikla susilpnėjo. Bronė Maci-jauskienė apsiėmė pasidarbuoti sušaukti šios kuopos narius ir sudaryti pilną valdybą. Kear-ney ir Harrisone yra dar gau-si lietuvių kolonija ir Susivie-nijimo kuopa ten galėtų sek-mingai gyvuoti ir veikti.

Prel. Ignas Kelmelis apgailė-tavo, kad jis persenas įsiun-gti Susivienijimo narystėn, bet

jis pasižadėjo iš sakyklos ir ki-tomis progomis raginti parapie-čius draustis lietuviškoje ka-talikiškoj fraternalistinėj orga-nizacijoj, kuri finansiniai tvirta ir visiems nariams patikrina saugią apdraudą. Asistentas kun. P. Totoraitis čia pat parei-kalavo naujų narių aplikacijų ir pasižadėjo pasidarbuoti viet-nės kuopos narystės padini-mui.

Užsibaigus susirinkimui Susi-vienijimo reikalais, prel. I. Kel-melis kun. P. Totoraitis ir sve-čias M. Zujus nuvyko į vietinės Lietuvos Vyčių 29 kp. susirin-kimą Sv. Jurgio draugijos sve-tainėje. Susirinkimas buvo ga-na gausus ir dalyvavę Washing-tono žygyje entuziastiškai dali-nosi su kitais savo įspūdžiais, taipgi rimtai svarstė savo kuopos ir organizacijos reikalus.

Pristatytas redaktorius M. Zujus, kaip Vyčių organizaci-jos garbės narys, pasveikino su-sirinkusius, palinkėjo geriausių sekmių, taipgi kvietė draustis Katalikų Susivienijime. Prel. I. Kelmelis ir kun. P. Totoraitis taipgi nuoširdžiai agitavo draus-tis Susivienijime.

Įsirodo, kad Newarko ir kitos New Jersey kuopos šiame va-jungie uoliai pasidarbuos naujų narių gavimui. Sekmių!

PASITARIMAS WATERBURY

WATERBURY, CONN. Sek-madienį, gegužio 23-čią, Sv. Juo-zapo parapijos mokyklos patal-pose įvyko LRKSA Connecticut kuopų viršininkų ir veikėjų su-sirinkimas, Prasidėjo apie 1 v. po pietų.

Parapijos asistentas kun. P. Sabulis klebono kun. E. Gra-deckio vardu pasveikino susi-rinkimą ir palinkėjo gerų sek-mių.

Pirmininkavo vietinės kuo-pos pirmininkas Jonas Bernes-kas. Jis ir pakvietė svečią iš Wilkes Barre, Pa., redaktorių Matą Zujų padaryti pranešimą.

Svečias kalbėjo apie naujų na-rių vaju. Jo kalba buvo ilga ir turininga. Jis palygino kitų mažų tautų darbą prie mūsų, kaip tai slovaku, lenku, čekų, bohemų, kroatų ir kitų. Pasiro-dė, kad kitos tautinės grupės turi organizacijas su šimtais tūkstančių narių, nors kai ku-rios grupės yra mažesnės už lie-tuvių, tuo tarpu mūsų visos fra-ternalinės organizacijos sujung-tos į krūvą turi tik apie 26 tūkstančių narių.

Toliau sekė klausimai ir at-sakymai. Kalbėtojas pasisten-gė iš visus klausimus atsakyti. Daug pasimokinom apie mūsų ir kitų tautinių grupių fraternali-nę veiklą.

Kuopų viršininkai ir veikėjai, kurie dalyvavo susirinkime, kal-bėjo ir davė klausimus, buvo šie: Ansonijos 32 kp. V. Vyš-niauskas; Hartfordo 89 kp. — Juozas Grinius, Juozas Leonai-tis, Balys Sitkus, Stasys Spru-šas; Waterburio 11 kp. — komp. Aleksandras J. Aleksis, Jonas ir Ona Berneska, Joanna Glu-odenis, Anelė Vasiliauskiene, Marė Kazlauskienė, Viktoras ir Elzbieta Veturiai; 91 kp. — Ona Smotienė, Jonas ir Ona Barkauska.

Susirinkimas užsitęsė virš 3 valandų. Apie 5 val. sėdom prie vaišių stalo, skaniai pavalgėm ir pasiklausėm daugiau gerų kalbų. Kalbėjo programos vedė-jas A.J. Aleksis, V. Vyšniaus-

kas, J. Grinius, J. Berneskas, V. Veturis, ir Ona Smotienė. Svečias Matas Zujus užbaigė kalbą atsisveikindamas su vi-sais ir linkėdamas gerų sek-mių įrašyti naujų narių ir lai-mėti vajuas dovanas. E.V.

Mirė pulkininkas Kazys Grinius

WASHINGTON, D.C. Gegu-žio 29 nuo širdies smūgio mir-ė pulkininkas Kazys Grinius 66 metų amžiaus.

Palaidotas birželio 2 Park Cre ek kapinėse, dalyvaujant šeimos nariams, giminėms, bu-vusiems bendradarbiams ir gau-siam būriui washingtoniečių.

Velionis buvo gimęs 1899 m., rugsėjo 8 d., Pilviškiuose, Mari-jampolės apskrityje. Sūnus buvusio Lietuvos respublikos prezidento dr. Kazio ir Joanos (Pavalkytės) Grinių. Gimnaziją baigė Rusijoje, aukštusius kari-nius mokslus išėjo Prancūzijos ir Belgijos akademijose. Kurį laiką dėstė Lietuvos karo mo-kykloje.

Būnant karo atstovu Berly-ne užklupo karas. Į JAV-bes at-vyko 1941 m. Kelis metus pro-fesorio Syracuse universite-te. Darbavosi Amerikos Balse New York'e, Muenchene ir Wa-shingtone — paskutiniiais lai-kais dirbo rusų skyriuje. Pla-čiai bendradarbiavo lietuvių ir kitataučių spaudoje. Autorius propāgandinių leidinių anglų kalba apie Lietuvą.

Paliko žmoną Gražiną, sūnų Algį, brolių Liūtą ir kitus arti-muosius.

Birželio 14 d. Maspetho pa-rapijos salėje 12 val. (vidudie-ny) šaukiamas New Yorko ir apylinkės lietuvių kunigų susi-rinkimas, po kurio bus savųjų tarpe pagerbtas J.E. vyskupas Pr. Prazys. Birželio 13 d. vysk. Pr. Brazys laikys šv. Mišias Lietuvių Dienoje, Vatikano paviljone. Pviljono koplyčioje visos vietos jau užimtos. K.L.J.

Ateitininkų Federacijos VII-jam Kongresui Rengti Toronte Komitetas. Sėdi: Laima Švegdaitė—moksleivių atstovė, dr. J. Sungaila—pirmininkas, Vida Tamulaitytė—ateitininkų studentų atstovė, A. Kuolienė—paren-gimų vadovė; stovi: K. Manglicas—kasininkas, kun. dr. P. Gaida—religinės dalies vadovas, A. Gurevičius—sekretorius ir spaudos tarnybos vadovas, V. Aušrotas—apgyvendinimo tarnybos vadovas. Kongresas įvyks š.m. liepos mėnesio 2, 3 ir 4 dienomis. Programoje iškilmingos pamaldos, valdybos darbų apžvalga, paskaitos, diskusijos; literatūros ir muzikos vakaras, banketas ir kiti pajaviriniai.

"GARSAS"

Published monthly by
LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA
910 Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y. • Tel. GLENmore 5-7281
Second Class Postage Paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Editor — M a t a s Z u j u s
P. O. Box 32 (71-73 So. Washington Street), Wilkes-Barre, Pa.
Subscription \$2.00 per year • Advertising Rates on Application
Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija taisy savo nuožūrą
Nespausdintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant

LIŪDNOS METINĖS

Birželio mėnuo lietuvių tautos istorijoje bus įrekorduotas kaip vienas iš liūdniausių mėnesių.

1940 metais, birželio 15-tą, Sovietų Rusija, sulaužydama visas su Lietuva padarytas sutartis ir iškilmingus pasizadėjimus, pasiuntė šimtus tūkstančių raudonarmiečių ir gaujas enkavedistų išplėsti lietuvių tautai brangią laisvę ir nepriklausomybę. Prasidėjo negirdėti suvaržymai, persekiojimai, areštai, kankinimai ir žudymai. Uždaryta patriotinės organizacijos ir patriotinė spauda. Pagal Maskvos išdirbtą planą buvo praversti seimo rinkimai. Gyventojai turėjo po prievarta balsuoti už vieną iš patikimų komunistų sudarytą sąrašą. Taip išrinktas raudonųjų seimas rugpiučio 3-čią pasiuntė Maskvon delegaciją prašant priimti Lietuvą Sovietų unijon.

Per vienus metus okupantai išžudė tūkstančius taurių Lietuvos patriotų, buvusių aukštųjų pareigūnų, dvasininkų, švietėjų, partijų ir visuomenės vadovų.

Tokio pat likimo susilaukė kitos dvi Pabaltijo tautos — latviai ir estai.

1941 metais užėjusi nacių okupacija ir prasitęsusi virš trijų metų irgi pasižymėjo dideliais žiaurumais. Nors sukilė Lietuvos patriotai partizanai daug prisidėjo prie raudonųjų išviliojimo iš Lietuvos teritorijos, vis dėlto įsikraustę naujieji okupantai tuoj paskelbė lietuviams "naujienu", kad jie turi užmiršti savo laisvę ir nepriklausomybę ir su džiaugsmu jungtis prie Hitlerio kuriamos tūkstančių metų neįveikiamos vokiečių imperijos.

1944 metų vasarą raudoniesiems sugrįžus į Lietuvą, Latviją ir Estiją atnaujinti dar žiauresni šių tautų naikinimai. Per eilę metų buvo organizuojamos masinės lietuvių, latvių ir estų deportacijos į Sibirą ir kitus tolimus Rusijos užkampius katarginiams darbams ir lėtai mirčiai.

Lietuvos vadavimo veiksmų surinktais duomenimis raudonieji okupantai įvairiais būdais išnaikino apie pusę milijono lietuvių. Lietuvos laukai prigludę apie 40 tūkstančių žuvusių partizanų nepaprastai masyviai gnyvusių savo tautos laisvę. Skaitant gyvais išlikusių partizanų pergyvenimus susidaro klaidus įspūdis ir stebiesi, kad lietuvių tauta dar tebėra gyva ir gabi.

Dėja, raudonieji atlikę negirdėtus genocidinius darbus, šiais metais rengiasi iškilmin-

Pedro Arrupe išrinktas jėzuitų ordino "generaliniu tėvu". Ispanas, jėzuitų provincijolas Japonijoje, 1945 buvo naujojo viršininkas 5 mylios nuo Hiroshimos, kai į ją buvo numestas pirmas atomas.

gai minėti Lietuvos pavergimo 25 metų sukaktį. Gyventojai turės klausytis komisarių šlykščių aiškinimų apie laimingą gyvenimą po Sovietais ir bus priversti vienokioje ar kitokioje formoje demonstruoti savo džiaugsmą.

Čia noroms nenoroms prisimena izraelitų tautos likimas Babilono nelaisvėje ir jų dainiaus Jeremijo raudos: "Jei aš užmiršiu tave, Jeruzale, tebūna užmiršta mano dešinė... teprilimpa mano liežuvis prie mano gomurio, jei neminėsiu tave, jei nelaikysiu Jeruzalės mano linksmybės pradžia".

Lietuvių tautai pergyvenant baisų naikinimą ir pasityčiojimus telieka raudoti ir šaukti: Atmink, Viešpatie, naikintuosius Lietuvos gedulo dienoje. Palaimintas, kas jiems atlygins, ką nusipelnę, ką yra padarę lietuvių tautai!

O vis tik kada nors, lietuvių tautos dainiaus Maironio žodžiais tariant, "Ateis laikai, nušvis rytai, atgims nauja tėvynė!"

Dieva, duok, kad lietuvių tautos goltoga greičiau užsibaigtų.

Kongresas trina padėtį Baltijos valstybėse

Didelio skaičiaus rezolucijų, liečiančių Baltijos valstybes, pakintas, JAV-bių Atstovų Rūmų Užsienio Reikalų Komisijos Europos Reikalams Pakomisija š.m. gegužio 17 d. pravedė apklausinėjimą apie padėtį Sovietų pavergtose Baltijos valstybėse. Pakomisijai pirmininkauja Edna Kelly, atstovė iš New Yorko. Ji ir vadovavo apklausinėjimam.

Pakomisija tyrinėjo Baltijos valstybių rusifikaciją, gyventojų perkeldinimą ir kolonizaciją ir religijų persekiojimą.

Pranešimą visais tais klausimais visų trijų Baltijos valstybių vardu padarė Vliko ir Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas Vaclovas Sidzikauskas. Lietuvių liudytojas buvo Alfonso Milukas, baigęs Kauno universitetą, visai neseniai atvykęs į šį kraštą iš okupuotos Lietuvos. Milukas yra Amerikos pilietis. Estų liudytojas buvo Arsenij Taalman, baigęs Tallino Politechnikumą ir 1963 m. gruodžio m. pasprukęs iš okupuotos Estijos.

V. Sidzikauskas ir abu liudytojai, po pranešimo, atsakinėjo į klausimus.

Lietuvos sportininkas — Sovietų čempionas

Maskvoje įvykusiose bokso pirmenybėse kovo 25 d. Lietuvos sportininkas Danas Pozniakas, pussunkiaame svorėje nugalėjęs rusą A. Kiseliovą, laimėjo Sovietų Sąjungos čempiono vardą. Sėkmingai pasirodė kiti du lietuviai boksininkai: Algimantas Zurza ir šiaulietis šaltkalvis Jonas Cepulis. Jiems teko sidabro medaliai. Rungtynes aprašiusi "Tiesa" (nr. 71) pažymėjo, kad lietuvis Zurza buvo pralaimėjęs neteisingai ir daugelis žiūrovų sprendimą (rusui nugalėjus) sutikė "su gana atviru nepasitenkinimu. Jų simpatijos buvo Algimanto Zurzos pusėje". Iš 10 naujųjų bokso čempionų devyni yra rusai, Maskvos ar Rusų Federacijos atstovai, ir vienintelis nerusas — Poz iakas.

KUNIGAS ALEKSANDRAS BURBA

1886-1890 metų laikotarpis, kada lietuviai dar su pavydu žiūrėjo į lenkus ir manė juos esant aukštesnės kultūros žmonėmis. Savaime aišku, Amerikon atvykdamo daug visiškai bemokslų lietuvių. Tuo tarpu daugelis mokytojų ar kiek pamokytų lietuvių namie lenkiškai kalbėjo, ir tuo didžiavosi. Štai dar 1889 Pittsburghe buvo įkurta šv. Jadvygos lietuvių lenkų kareiviška draugija. Vėl 1889 m. liepos mėnesio gale Shamokino lietuvių dalis su vietos lenkais įkūrė lietuvių-lenkų savišalpos draugiją.

Susivienijime trūko darnos ir lietuviško susipratimo. Beveik visi tuometiniai susivienijimo vadai pataikavo lenkams. Bet buvo aišku, kad "Aušros" pažadinti lietuviai jau liks lietuviams, jų veikla plėsis.

Ir...1889 m. pasirodė susivienijimo horizonte kun. Aleksandras Burba. Tai užgūdintas patriotas lietuvis, aušrininkas, S. Gimzausko draugas. Daug kentėjęs ir daug daugiau nukentėjęs nuo carinės Rusijos policijos persekiojimų. Vietos dvarininkų, lenkų, ir rusų administracijos iškystas Vilniaus vyskupui, 1883 m. balandžio 16 buvo iškeltas į Vidiškius filion. 1884 m. vysk. Grinievickio buvo paskirtas Labanoro parapijos klebonu. Tačiau 1886 m. lapkričio mėnesį jis buvo suimtas už knygų ir lietuviškos spaudos nelegalų platinimą ir už lietuviškos idėjų skleidimą lietuviuose, ir išgabentas į Gardino vienuolyną.

Dar Labanore gyvendamas pradėjo rašyti ir "Aušra" — aprašymus, apsakas, eilėraščius (Viltis, Lukėkimas, Raginimas ir kt.) ir korespondencijas. Gardino vienuolyne kalėdamas parašė poetinį veikalą "Senkiausis Jurgis". Nusibodo jam nuolatiniai persekiojimai: pasitraukė laisvę. Tad ryžosi keliauti į Ameriką.

Kaip tik kun. A. Burbos apsisprendimo metu, "Aušros" redaktorius J. Slūpas garsėjo įvairiais lietuviškais darbais Amerikoje. Tuo metu lietuviai kunigai, patriotai, buvo didelė retenybė. "Lietuvių Balse" buvo paskelbta žinutė, kad J. Slūpas galys atsikviesti didį patriotą ir tikrą lietuvių kunigą, gerą pamokslininką; Shenandoah, Pa., gyveną lietuviai ilgai nelaukė sudėjo reikiama suma pinigų kunigų kelionei apmokėti. Kun. A. Burbai iš Europos laivu atplaukus jį pasitiktį į Niujorką buvo nusiųsti atstovai. Tačiau kai kun. A. Burba sužinojo, jog J. Slūpo steigiamoji parapija neturi Romos katalikų vyskupo leidimo, griežtai atsakė steigti tik "lietuvišką" bažnyčią Shenandoah, Pa., mieste. Jis kreipėsi į Hazleton, Pa., kunigą P. Abromaitį, prašydamas prieglaudos. Pagaliau Scrantono vyskupas O'Hara paskrėto kun. A. Burbą į Plymouth, Pa., į mišrią lenkų-lietuvių parapiją klebonu, kur prieš tai klebonavo kun. A. Varnagiris. 1889 m. spalio m. pradžioje bažnyčios komitetas suorganizavo žiurų pasipriešinimą ir nutarė "litvino" kunigo žūt būt neįleisti klebonijon. Neį paties vysk. O'Haros asmeninis tarpininkavimas nieko nepadėjo. Viso to pasekoje, vyskupas buvo priverstas leisti lietuviams steigti grynai lietuvišką parapiją Plymouth'o rajone, nesiekiant Pittstono, kur jau keli metai lietuvių parapijos bažnyčia veikė.

Jau 1889 m. spalio 9 d. "Vienybė Lietuvininkų" Nr. 41 plačiai paminėjo malonią žinią, kad Scrantono vyskupas paskyrė lenkų-lietuvių parapijon iš Lietuvos atvykusį kun. A. Burbą klebonu. Tuo tarpu lenkai laukė kunigo iš Galicijos, kuris dirbtų lenkamis naudinga darba. Bet jau "V.L." Nr. 42 tilpo kun. A. Burbos atsisveikinimas, nes per prievartą jis nenorė-

KUN. A. BURBA

Zibas ir degas meteoritas susvytėjęs tamsioje lietuvių išveijos padangėje

jo brautis ten, kur jo, kad ir ne visi, nenorėjo.

Idomu, kad nuo 1890 m., pavasario kun. A. Burba ir J. Slūpas randa bendrą kalbą ir Juozas Paukštys leido tvarkyti "Vienybė Lietuvininkų". Po to šio laikraščio turinys pasikeitė į gerą pusę. Jiem susitarus, šio laikraščio redaktoriumi paskiriamas aušrininkas Andziulaitis. Abu emė daug rašyti, t. y. A. Burba ir J. Slūpas. Tuo laikotarpiu J. Slūpas nedrįso kibti į religinę sritį. Kun. A. Burba, Andziulaitis ir Slūpas kiek apvalė nuo nemalonių barbarizmų "Vienybė Lietuvininkų" kalbą.

1889-1890 m. susivienijime beliko tik dvi draugijos: šv. Petro ir Povilo d-ja Hazleton, Pa., ir šv. Kazimiero d-ja iš Plymouth, Pa.

Visi tie, kurie nelaukė susivienijimo mirties, žinojo, kad šia organizaciją gali išgelbėti kokio pašalinio stipraus lietuvių prityrusi ranka ar jėga. Kiti tvirtino, esą, tik stebuklas šią organizaciją galys išgelbėti. Laimei, panaši laukiamas stebuklingoji jėga netikėtai atsirado, o gal ją Dievas atsiuntė, kun. Aleksandro Burbos asmenyje.

Kun. A. Burba patyręs Vilniaus vyskupijos parapijos labai daug neteisėbės ir tautinių užgaulių lietuviams, patyręs lenkiškos agitacijos neteisėgų užgaulių lietuvių tautai, pradėjo varyti agitaciją už visišką atsiskyrimą nuo lenkų. Jis visur aiškiai pabrėžė, kad lietuvių tauta yra tiek gimininga su lenkais, kaip vokiečiai, kinai ar prancūzai. Tuo tarpu anksčiau vis buvo lankstomasi lenkams: beveik visais bendrais su lenkais pastatytas bažnyčias pasisavino lenkai. Tiesa, lietuviams pavyko užrašyti savo vardu tik tris bažnyčias: Free-land, Hazletono ir Pittstono.

Pasėtas geras lietuviškas grūdas davė daug gražių daigų. Kun. A. Burbos drąsus žodis įtikino lietuvius, jog neverta sekti paskui lenkus: jie tik piktybę ir blogį gimdą, be to, jie niekad lietuvių sau lygiais nelaikydavo, nelaiko ir nelaikys. Po tokios agitacijos emė augti naujos bažnyčios, grynai lietuviškos parapijos: Mahanoy Ci-

ty, Pa., Mt. Carmelyje, Shamokine, Wilkes-Barre, Pa., Scrantone, Pa., Philadelphijoje, Pa., Pittsburghe, Pa., Chicago, Ill., Waterbury, Conn.; ir kitur bažnyčios emė dygti, kaip grybai po lietaus.

Naujo katalikų visuomenės vado gyvas ir ryžingas tikėjimas lietuvių tautos prisikėlimu (1890-1893) tiesiog stebuklais garsėjo. Svarbiausia, kad buvo atskirti lietuviai nuo lenkų, o vadai lenkomanai ir lietuvių išdavikai išsinešdino ten, kam jie tarnavo, iš ko jie daugiau naudotos turėjo. Silpnėsi, kurie vis dar dvejojo, atrado tikrą lietuviškąjį kelią ir juo nuėjo tiesiai į neužmatomose toliuose švytinčią laisvąją Lietuvą, o jų visų priešaky žygiavo neužmirštinios atminties kun. Aleksandras Burba. Nuo to meto ir lietuviai tapo atskira tauta ir pradėjo savarankiškai veikti ir dalyvauti JAV ir Lietuvos gyvenime. Iš karto iki 1892 m. kun. A. Burba bendradarbiavo, vienybės ir tautos prisikėlimo labui, kartu su J. Slūpu. Tačiau vėliau, kai J. Slūpas emė įkyriai skleisti bedievybę ir visur įkyriai kištis į lietuvių bažnytinis reikalus, kun. A. Burba su juo nutraukė bet kokios veiklos santykius.

VLADAS MINGELA

Nauji leidiniai

(Prisiųsti paminėti)

"GRUODAS", Antano Jasmanto eilėraščiai. Išleido "Atletis" 1965. Spaudė Tėvų Pranciškonų spaustuve, Brooklyn, N. Y. Aplankas ir iliustracijos Pauliaus Jurkaus. Kaina 3 dol.

"KAI TU ARTI MANES", Danguolės Sadūnaitės eilėraščiai. 40 pusl. "Lietuvių Dienų" leidykla 1965. Viršelio aplanką piešė P. Jurkus.

Mokytojams skiriamas žurnalas Estijoje "Naukogue Opetaja" išleido klausimą: "Kodėl reikiama mokyti rusų kalbos?" ir paaiškino, kad vidurines mokyklas baigę estų jaunuoliai "praktiškai" turį apvaldyti rusų kalbą, nes jie "galės prisidėti prie komunizmo statybos mūsų krašte".

"Argentinos Liet. Balsas" pranešė, kad Buenos Aires advokatas diplomą gavo Elena Deveikytė-Pipiraitė Gedytojos diplomą gavo Eugenija Cikštaitė, inžinieriaus — R. J. Babarskas. Laikraštis dar pranešė, kad Argentinos pajūriuose, salose ir kalnuose bent šimtas pensjonų ir viešbučių vasarotojams priklauso lietuviams.

Gegužės 3 d. iš Vilniaus į Bulgariją gastrolems išvyko Vilniaus universiteto dainų ir šokių liaudies ansamblis (iš viso 110 studentų). Jie laivu iš Odosos nuvyko į Varną ir iš jos auto mašinomis apsilankė Sofijoje, Plevene ir kituose miestuose. Anksčiau ansamblis yra keliavęs po Čekoslovakiją, Lenkiją ir Vengriją.

Gegužio 15 lietuvių demonstrantų eiseną prie Lincoln paminklo, Washington, D.C.

Nuotr. V. Maželio

MALDA

O Dieve Tėve mūsų, mes skurdūs, kaip našlaičiai, Be motinos tėvynės, be žemės, be namų, Rasa savos malonės mūsų krūtines palaistyk, Suspaustas juodo vargo, nelaimių ir skausmų.

Pavargo mūsų kojos, pavargo mūsų širdys Be Nemuno pakrantių, be tėviškės kelių, Kaip paukščius be pastogės Tu glauski mus ir šildyk Ir širdžiai negailėki ramybės spindulius.

Juodam varge paskendus ir mūsų žemė rauda Ir mūsų brolių dienos, ir mūsų tėvų kapai — Už Tavo vardą tremia, už Tavo meilę šaudo, Nutilo jau vargonai ir neskamba varpai.

O Dieve Tėve mūsų, globoki mūsų tėvynę Ir naują laisvės rytą uždek jos dangųje, Tėvų gimtojom žemėn tegrižta vėl tremtiniai, Kur teka amžių kraujas, kur šaukia Baltija.

B. Brazdžionis

KAIP JIE MUS OKUPAVO

(IŠ MANO ATSIMINIMŲ)

(Pabaiga)

Vakarop Kaunas ir jo apylinkės jau buvo prigūžėję raudonųjų dalinių, kurie pradėjo beatodairinį šeiminkavimą. Pav. geležinkelio stoty uniformotas lietuvis karys buvo išprašomas, kaip nepageidaujamas, keleivis. Tą pačią naktį traukiniu turėjo grįžti į Kauną karo mokykla. Tačiau tik po didelių pastangų pavyko ją pristatyti į vietą. Bet ir raudoniesiems tą naktį buvo šiek tiek "riesta", nes tyčia ar netyčia pristigo benzino. Todėl nedavė ramybės mūsų štabo pareigūnams, kol išgavo ypatingą šias mūsų atsargas.

Vyriausias raudonųjų okupantų komisaras buvo Pozdniaikovas, kuris ligi šiol čia buvo kaip polpredas (galiotas ministras) su ilgamečiu vietos reikalų, juo labiau asmenų, pažinimu. Todėl visi klausimai čia atsidurdavo. Jam į talką Maskva atsiuntė smogiką Dekanozovą. Ir kadangi viskas maždaug prieš metus jau buvo surežisuota, tai reikėjo tik žaisti mygtukai ir laiku pakelti ar nuleisti uždangą, kad tuo pačiu metu Kaune, Rygoj ir Taline vyktų, kaip kad dabar televizijoje, tas pats vaidinimas — Pabaltijo tautų tragedija.

Raudonųjų karių suatėjimas Nors raudonųjų vadas tik įžengęs į Lietuvą ir buvo išleides neva slaptą įsakymą, kad raudonieji visur laikytųsi draugiškai, būtų mandagūs, nesikištų į vietos gyventojų reikalus, nerodytų savo galios ir pan. (skaičiai pats), bet tai tur būt tik mūsų nureimimui. Šaip laikėsi brutaliai. Pav. Kaune ties ta pačia lėptuvene (Kambrio), kur kadaise raudonųjų buvo labai išgarsintas darbininko Kraniausko nelemtas žuvinimas — dabar ten mongolo kareivio buvo nušautas kitas darbininkas (ir vėl įvyko atsikartojimas), tik dėl to, kad naktį ėjo pro raudonųjų sukrautas statines su dvokiančia žuvinis (tikras dalykas). Ir niekas jam triukšmo nekėlė, tik pranešė, kad pasimtumė lavoną.

Visokių nedorybių per trumpą laiką buvo pridaryta tiek, kad visas neįmanoma atpasakoti. Vien tik Kaune jų prisirinkdavo eilės kasdien. Pradžioje rusų įstaigos dar tuos skundus registruodavo ir kaikur švelnino, bet vėliau, išsisukinėdavo ir vengdavo mūsų išklaustyti.

"Susitarianimas" Pirmiausia rusai savo geriausiomis meno įgėjomis davė spektaklį mūsų kariams. Bet lietuviai neliko skolingi ir greit atsilgino savo menu. Tačiau čia buvo būdingas nuotykis — tai mažųjų sąmokslas, kurį praver priminti, juoba, kad platesnei viešumai liko nežinomas. Po spektaklio buvo pasiūstos tautiniai drabužiai mažųjų ansamblio mergaitės apdalinė gėlėmis naujosios valdžios atstovus. Visus lietuvius apdalino, bet tarp jų sėdinti Maskvos atsiūsta vyriausią smaugiką. Dekanozovą aplenkė. Atseit, neužteko gėlių. Visi čia arčiau buvę sumišo. Padėtį "išgelbėjo" gen. Vitkauskas, atiduodamas savąją puokštę.

"Susitarianimas"

(nukelta į 7 psl.)

REIŠMINGA LRK SUSIVIENIJIMO ŠVENTĖ CHICAGOJE — ROSELANDE

Aną šiltą ir didelį gražų ge-
gužio 2 d. sekmadienį Rožių Ze-
mėje — Roselande, Visų Sven-
tųjų parapijos salėje, įvyko re-
tos ir reikšmingos iškilmės lie-
tuviškosios išeivijos gyvenime.

Buvo švenčiama LRKSA 33-
čios kuopos Roselande 50-ties
metų gyvavimo sukaktis, jos
įkūrėjo — Kazimiero Rubino
sukaktis, kaip jis jau 50 metų
veikia tos kuopos valdyboje, ir
dabartinio kuopos pirmininko
Aniceto Bubelio, seno Lietuvos
knygnešio, 90-ties metų am-
žiaus jubiliejus.

Sios 33-čios kuopos pirmasis
susirinkimas, dalyvaujant cen-
tro atstovams kun. F. Kemešui
ir A. Sutkui, įvyko 1915 m. ko-
vo 15 d. Tam susirinkimui pir-
mininkavo K. Klimavičius, o
sekretoriavo K. Rubinas. Tai
nuo tos dienos K. Rubinas kuop-
os valdyboje tebėra iki pat
šios dienos... 38 metus jau
tvarko kuopos finansus. Iš
pirmųjų kuopos narių bėra likę
gyvi tik trys. Visi kiti jau išsi-
viešpatyje...

O pats Kazys Rubinas, sū-
nus Antano, gimė 1887 m. ba-
landžio 10 d., Končaičių kaime,
Žemaičių Kalvarijos parapijoje.
I Ameriką atvyko 1913 m. Veik-
kė Lietuvos Vyčiuose, Balfe,
parapijos komitete, Lietuvių
Demokratų klube ir kt. organi-
zacijose. K. Rubinas visą savo
gyvenimą mokėjo tik dirbti, o
nemokėjo verkšlenti. Tur būt,
todėl jis savo gyvenimo dei-
mantinį jubiliejų jau ir atšven-
tė pernai. Bet jis ir dabar tie-

LRKSA 33 kp. aukšnio jubiliejaus dalyvių dalis, organizacijų atstovai. Sė-
di (iš k. į d.): K. Zebrauskienė, kun. P. Patlaba, U. Bubelienė, A. Bubelis,
L. Šimutis, M. Rubininė, K. Rubinas, kun. A. Stanevičius; stovi: K. Bružas,
J. Skeivys, dr. J. Reins, P. Kurzikas, dr. V. Šimaitis, Srupšienė, B.
Macevičius, P. Zelba, J. Litvinas, V. Žilinskas. Nuotr. B. Stachmaus

timoje šalyje menkystės ir pri-
sitaikymo keliu, bet neįėjo gar-
binguoju lietuviškuoju keliu.
Jis pakvietė kun. A. Stanevi-
čiū, LRKSA 33-čios kuopos
dvasios vadą, sukalbėti maldą
ir pagerbti mirusiuosius narius.

Toliau sekė sveikinimai. Ir
kasgi nelaikytų sau už garbę
pasveikinti tokio garbingo am-
žiaus sulaukusią susivienijimo
kuopą ir jos garbingus pirma-
pradus. Žodžiu sveikino:

LRKSA direktorius, Chica-
gos apskrities pirmininkas, Bal-
fo, LF ir eilės kitų organizaci-
jų veikėjas dr. Vl. Šimaitis;
JAV LB Centro valdybos var-
du ir LB Roselando apylinkės
vardu, jos pirmininkas Br. Ma-
cevičius; Balfo centro ir 57-
tų skyriaus vardu — Vytautas
Žilinskas, jis sukaktuvinininkus
apdovanojo Balfo centro dova-
nomis — knygomis — K. Bie-
linio "Teroro ir Vergijos Impe-

bar kaip Titnagas kietas esi
Lietuvos pavergėjams rusams,
dirbdamas Balfe ir kitose patri-
riotinėse organizacijose. Titna-
gas iš Alsėdžių išlikai kietas ir
kovojančias net 90 metų, kaip
dera tikram žemaičiui! Gvuok
ir kovok iki tol, kol Alkoje, Al-
sėdžiuose ir visoj Lietuvoje su-
plevesuos laisva trispalvė!"

Toliau žodį tarė "Drago"
vyr. redaktorius, LRKSA ir Al-
to pirmininkas L. Šimutis. Pir-
miausiai jis sukaktuvinininkus
pasveikino LRKSA generalinio
sektoriaus Vinco Kvetkaus
vardu. L. Šimučio kalba buvo
tokia nuoširdi ir taip giliai
jausminga, kad nebeatlaikė nė
pats ilgo gyvenimo visokių au-
drų užgrūditas žemaitiškas
ažuolas Anicetas Bubelis—ėmė
ir tyliai pravirko... Ir daugelis
kitų šventės dalyvių šluostėsi
ašaras.

— Kad taip galėk iš pačios
širdies kalbėti... šnabždėjo ap-
link.
L. Šimutis įteikė LRKSA cen-
tro dovaną K. Rubinui — auk-
suoto metalo lentelėje išgravi-
ruotą jam padėką už nenušita-
mą 50-ties metų darbą susi-
vienijimui. Dvi jaunos lietuvai-
tės, pasidabinusios tautiniais
drabužiais — Dalė Petreikytė
ir Alma Vilkaitė sukaktuvinin-
kam ir jų meilingoms prisie-
goms prisegė auksines gėles.

Sukaktuvinininkų kalbos

Toliau žodį tarė patys gar-
bingi sukaktuvinininkai. K. Rubi-
nas papasakojo, kad kai jis
1913 m. atvyko į šią Rožių Ze-
mę, tai tada gyvenimo takai
nebuvo rožėmis kloti, bet
spygliais ir dygliais. Jis susirū-
pino ką darys susirges ir nu-
miręs... Jis užėjo pas tokį lie-
tuvį, laivokarčių agentą rodos
pasiklausti. Tas pasakė, kad jis
priklauso prie LRKSA. Bet ne-
buvo jokios čia kuopos. Tada
Rubinas, kaip ir laivokarčių
agentas, prisirašė prie paties
centro... Paskui viskas ėjo,
pamažu, kol jie suorganizavo
33 čią kuopą. Tada jau buvo
gerai, atkrito visi rūpesčiai...

O "jaunuolis" A. Bubelis kal-
bėjo: žemaitiškai, kaip Alsė-
džiuose:
— Negaliu jums nieko dora
pakalbėti, nes nesmi kalbėto-
jas. Jaunas buvau, tai dirbau
iš ukvatos...

Paskui senasis knygnešys sa-
vo nuotykius ilgai pasakojo
taip paprastai ir draugiškai, sa-
kytumei sėdėtų prie šilto pe-
čiaus šaltą ir pūguotą žiemos

SKAITYTOJŲ VERTINIMAI IR PATARIMAI "GARSUI"

"Garso" Redakcijos išsiuntinėtoms anketoms atgarsiai

(Tėsinys

Dabartinis LRKSA organas
"Garsas" yra gerai ir gražiai
tvarkomas, jeigu bandytume jį
palyginti su seniau leistu. Jei-
gu mus klausia "Ar patenkinti,
ir kuo nepatenkinti?". Atsaky-
mas būtų toks: "Esame paten-
kinti, bet su geresniais norais
galima dar daug pasiekti ir tu-
rinio ir formos atžvilgiu. Bet...
tenka šiais laikais skaitytis ir
su jaunaisiais, nes jaunos
rankose visa mūsų organizaci-
jos ateitis. Malonėkite daryti
viską, kad būtų dar geriau".

J. Norušis, W. Frankfort, Ill.

Kad pigiau atsieitų, "Garsas"
turėtų būti spausdinamas gera
rašma mašinėle ir po to—foto
ofsetas. Nereikėtų važinėti į
"Darbininką" — Broklyne
esančią spaustuve, galėtumėt
dėti daug iliustracijų — foto-
grafijų ir kaštuotų pigiau. Toks
spausdinimo būdas nesurištas
su vieta — ofsetų yra visur.

Gerai, kad anketa paleido-
te, tik jos klausimai neaiškūs
klausiamiesiems ir klausėjai ir-
gi nebus patenkinti jų atsaky-
mais, nes negausite pilno vaiz-
do.

J. Giedraitis,
E. Northpost, N.Y.

"Garsas" tiek savo turiniu,
tiek forma padarė didelę pa-
žangą. Siūlyčiau pasekti "Tė-
viškės Ziburius" ar "Darbinin-
ką", kurie mano supratimu yra
įdomiausi ir geriausi savitai-
raščiai. Perkrauto vien kuria
specifine linkme "Garso" nereik-
kėtų, nes yra žmonių, kurie
ypač iš ankščiau atvykusių
ateivių tik vieną "Garsą" skai-
to. Reikėtų mėnesio bėgyje
svarbesnius lietuviams įvykius
atžymėti, būtent religiniu, poli-

naktį ir viską dailiai apskytų
savo jauniems klausytojams. Ir
kokių tų nuotykių anoje kny-
gnešystės galdynėje nebūta — ir
liūdų ir linksmesnių. Ir moter-
rys anos galdynės buvo dra-
sios knygnešystėje — apskai-
šo knygas po rubais ir eina
sau išdidžios, it kokios povie-
nės, pro pat žandarų akis...
Platindavo lietuviškas knygeles
ir bažnyčioje. Pats Bubelis tik
žiūrėdavo kur didesnės eilės
prie išpažinties, stodavo į jas ir
stipriai besigrūdindamas — pri-
kiškavo nejuokiomis svetui pil-
nas kišenės draudžiamų lietu-
viškų knygelių... O žmogus,
paskui kišeniugė rades tokį
daiktą, nudžiugdavo labiau, ne-
gu geležėlė rades...

Ir dabar A. Bubelis turi di-
delę meilę knygoms. Jo namų
žemutinis aukštasis yra tik pil-
nas knygų ir laikraščių. Pats
sugeba knygas ir laikraščių rin-
kinius dailiai įrūšėti, bei senas
maldaknyges atnaujinti.

Sventės vedėjas pristatė ži-
nomus Roselando lietuviškosios
kolonijos veikėjus — J. Piva-
riūną, "Tremtinių motiną" B.
Valienę, Ramanauską, dr. J.
Reinį ir kt.

Sios gražios sukaktuvininės
šventės rengimo komitetą suda-
rė: K. Zebrauskienė, F. Debuls-
kienė, U. Bubelienė, S. Miknie-
nė, V. Dagienė, K. Bružas, O.
Kapteinis ir I. Stanevičius.

Sventė labai puikiai ir suma-
niai pravedė K. Bružas. Tai vyr-
as, kuris ten Rožių Zemėje
suka visą lietuvišką malūną Ar
yra vėjas, ar tyla siaučia, K.
Bružo lietuviškoji melnyčia vi-
sada sukasi...

Po vakarienos kun. P. Patla-
ba parodė spalvotus paveikslus
iš šventosios Žemės. Paskui bu-
vo šokiai ir žaidimai. Abu
"jaunuoliai" sukaktuvinininkai
dėjo polką, kad ne kibirkštys
lakstė...

Oi, smagu buvo tą sekmadie-
nį Rožių Zemėje.

Alb. Valentinas

tinu, tautiniu požiūriu — pla-
čiaja prasme.

Siaip eilinės informacinės ži-
nios (naujos) gaunamos iš ame-
rikinės spaudos, radijo, T. V.
ir kitų šaltinių. Ačiū už geras
pastangas.

Vladas Cyvas,
Clevelandas, Ohio

Mano manymu šiuo metu
"Garsas" išsina puošniai, t. y.
yra labai pagerintas ir pagr-
žintas. Su kuo tik teko išsikal-
bėti apie mūsų laikraštį, visi
patenkinti. Tik reikėtų klaus-
mų ir atsakymų skyrių įvesti.
Daug yra neaiškumų, kuriuos
Centras turėtų išaiškinti, ypač
apdaudos reikalais ir mokes-
čiais. O šiaip malonėkite ir to-
liau taip gražiai laikraštį tvar-
kyti. Ačiū!

Petronėlė Medonis,
Detroit, Mich.

Redaktorium,

Manau, kad Jūs darote vis-
ką, kas tik galima. Iš šalies gali
kitaip atrodyti. Iš šalies žiū-
rint sunku kartais duoti nau-
dingus nurodymus bei pageida-
vimus, nežinant pilnai visų vie-
tos sąlygų. Dėl turinio. Trum-
pai — duokite neilgų straips-
nių. Trumpų žinučių apie visą
mūsų svarbią lietuvių veiklą.
Tai pat gera būtų duoti ir ang-
liškai trumpų straipsnių ir kiek
galima daugiau trumpų žinučių
apie visą lietuvių veiklą. Sek-
mės!

Leonardas Valiukas,
Los Angeles, Calif.

Man patinka dabartinis "Gar-
sas". Mano nuomone pilnai ga-
lita dabartinio turinio ir for-
mos "Garsą" ir toliau spaus-
dinti. Su Dievo pagalba ir kitės
pirmyn, nes mes laukiame kiek-
vieno naujo m. Varykite pra-
dėtąją vagą tolyn. Gerą darbą
dirbate! Linkiu Dievo palai-
mos!

Mathew Litwaitis,
R. i. Quincy, Mich.

Manau, kad dabar spausdi-
namas "Garsas" pilnai atitinka
visom sritims ir patinka skait-
ytojams. Tad ar verta dar kaž-
kokių reformų įvesti? Mano
nuomone nėra reikalo. Ačiū!

St. Sarauskas,
Chicago, Ill.

LRKSA reikalams skirti tik
vieną psl., išskyrus Vykđ. Ta-
rybos protokolus, kuriuos tal-
pinti pilnai — viename nr.

Ant. F. Kneizys,
Fairfield, Conn.

Gal reikėtų trumpinti straips-
nius. Norėčiau lietuvių spaudos
apžvalgos — kas, kur ir kaip
pasisako lietuviškais reikalais.

Anic. Bubelis,
Brooklyn, N.Y.

PRISIŪSTA 24 VEIKALAI

JAV-bių LB Jaunimui skiria-
mos literatūros premijai atrink-
ti komisijai prisiūsta 24 veika-
lai. Iš jų 7 — poezijos rinki-
niai, 8 — scenos veikalai ir 9
prozos kūriniai. Veikalai sugru-
puoti į 5 grupes ir perduoti ko-
misijai skaityti. Komisija su-
daro šie rašytojai ir mokytojai:
Benediktas Babrauskas, Kazys
Bradūnas, Česlovas Grincevi-
čius, Juozas Plačas ir J. Juoze-
vičiūtė. K. J.

"Atsisakyk nuo religijos ir gau-
si premiją"

Iš Bulgarijos gautomis žinio-
mis (RFE pranešė), ateistai, ne-
sugebėdami susidoroti su tiki-
nčiaisiais, pastaruoju metu grie-
bėsi savotiškų priemonių: jie
skiria premijas atsisakantiems
nuo religinių apeigų. Kai kurių
Bulgarijos miestų tarybos, kol-
chozai ir pramonės įmonės pa-
skyrė pinigines premijas atsis-
akantiems nuo apeigų, būtent:
10 levų išmokama už bažny-
čioje napakrikštytą kūdikį, 60
levų naujavedžiams atsisaku-
siams sutuoktvių bažnyčioje,

Tas laisvės nevertas — kas negina jos

Šį Baisųjį Birželį minėsime
skaudžiu ir liūdnu atminimu
Lietuvos Nepriklausomybės ne-
tekimo ir lietuvių tautos vergi-
jos, kančių, žudynių ir trėmi-
mų iš tėvynės 25 metų tragišką
ir sopulingą sukaktį.

1940 metų birželio 15 d. So-
vietų Rusijos raudonoji armija
klasta ir smurtu įsiveržė Lie-
tuvon ir kaip piktas, klastin-
gas žudikas atėmė Lietuvai lai-
vę ir nepriklausomybę.

25-ųjų metų rusiškojo bolševi-
kinio okupanto nueitas kelias
Lietuvoje liko skaudžiai atžy-
mėtas baisiu teroru, krauju,
ugnimi ir tautos naikinimu, o
pavergtųjų lietuvių ašaromis ir
sielvartu. Tame kruvinau oku-
pacijos kelyje okupas jau
sunaikino didelę lietuvių tautos
dalį.

Narsūs Lietuvos partizanų
žygiai žūtūtinėje kovoje su ru-

siškuoju bolševikiniu okupantu,
tūkstančiai jų nežinomų kapų
nusėta mūsų tėvynės žemė ir
nesuskaitomas aukos Sibiro
kankinių įpareigoja mus, lais-
vėje esančius lietuvius, besą-
lyginiai kovoti už Lietuvos lai-
svę ir nepriklausomybės atsta-
tymą.

Todėl minėkime ir prisimin-
kime tą skaudžią ir liūd-
mums sukaktį ne sielvarto aša-
romis, ne dejonėmis ir nevil-
timi, bet tikru lietuvišku ryžtin-
gumu, didžiu ir nepalaužiamu
tikėjimu Lietuvos laisvę!

Garbinga ir didinga mūsų
tėvynės praeitis teuzdega ugni-
mi kiekvieno lietuviuo širdį šiai
žūtūtingai kovai!

Partizanų kankinių kapais nu-
klotoje ir gausiai jų krauju
aplaistytoje žemėje, laisvės sau-
lėtekyje vėl atgims Laisva ir
Nepriklausoma Lietuva! ALT

ČIURLIONIO MENO ANSAMBLIO 25-ki METAI VEIKLOS

Š.m. sausio 15 d. Lietuvių
Tautinio Meno Čiurlionio var-
do ansamblis paminėjo 25-ją
veiklos sukaktį. Jis įkurtas 1940
m. sausio 15 d. Vilniuje ir pra-
džioje veikė kaip Saulių S-gos
Vilniaus Rinktinės choras. Cho-
ro vedėju ir vadovu-chormeis-
teriu buvo ir iki šiol ansamb-
lio siela tebėra muz. Alf. Mi-
kulskis.

1940 m. birželio 15 d., so-
vietams užplūdus Lietuvą ir
likvidavus Saulių S-gą, Vilniaus
Rinktinės vyrų choras, moterų
kanklininkių orkestras (jam va-
dovavo Ona Mikulskienė) ir
tautinių šokių sambūris susibū-
rė į vieną vienetą ir pasivadino
M.K. Čiurlionio Liet. Tautini-
nio Meno Ansamblio vardu. Jo
tikslas buvo ir tebėra: skleisti
ir ugdyti lietuvišką dainą, tau-
tinius šokius, drabužius ir lie-
tuviškus papročius.

Lietuvoje sovietų ir vokiečių
okupacijos metais Ansamblis
buvo aplankęs 20 vietovių, su-
rėngė 80 koncertų, be to, su
75 religiniais koncertais dalyva-
vo 22 bažnyčiose.

1944 m. Ansamblis pasitrau-
kė į Austriją, Vieną. Kun. F.
Gurecko remiamas, Ansamblis
vėl susibūrė į vienetą ir 1944
m. spalio 29 d. surengė pirmą
viešą koncertą Vienos Koncer-
tų Rūmų Mozarto salėje. Vė-
liau Ansamblis persikėlė į
Kempeną ir Parthenen, Aust-
rijoje, ties Šveicarijos siena.
Vokietijai kapituliuavus, 1945
m. gegužės mėn. 10 d. Ansam-
blis koncertavo Feldkirche
prancūzų kariams. Po koncer-
to Ansamblį globon perėmė
Prancūzijos I Armijos vad-
gen. Latre de Tassigny. 1944-
1949 m. laikotaryp Ansamblis
Austrijos ir Vokietijos miestuo-
se, lietuvių telkiniuose buvo su-
rėngęs 424 koncertus. Su kon-
certais Ansamblis išpopuliarė-
jo prancūzų ir amerikiečių ka-
brių tarpe. Įdainavo juostose
dainas Vienos Mokslo Akade-
mijoje, Stuttgarto, Muencheno
ir Paryžiaus radiofonuose. Su
koncertais aplankyti 122 Aust-
rijos ir Vokietijos miestai.

Stp. Nasvyčio, K.S. Karpio

pastangomis 1949 m. Čiurlionio
Ansamblis persikėlė į JAV, Cle-
veland, Ohio, ir šiame mieste
tebeveikia ir šiandien. Nuo
1949 m. vasaros iki 1965 m.
sausio 16 d. 20-je JAV ir Ka-
nados miestų surengti 238 kon-
certai. Visuose 25 metų kon-
certuose (816) buvo 221,415
klausytojų, suvažinėtos 27,923
mylios. Per visą laikotarpį An-
samblio koncertų klausėsi 441,
483 klausytojai. Jo bendradar-
bių eilėse buvo 602 asmenys.

Sausio 15 d. įvyko sukaktuvi-
nė akademija Clevelande, gegu-
žės 9 d., įvyko jubiliejinis kon-
certas. Elta

TEPLEVESUOJA TRISPALVĖ

Visi patriotai lietuviškai trokš-
ta, kad laisvos Lietuvos vėliava
kuo šviesiausiai plevesuotų Pa-
saulinėje New Yorko Parodoje.
New Yorko Pasaulinė Para-
da priėmė Lietuvos vėliavą, nes
lietuviams skirtas rajonas gavo
paviljono privilegiją. Tam rajo-
ne yra lietuviškas kryžius ir gė-
lynas. Lietuvių parodoje daly-
vauja organizuotai, kaip tauta.
Tam Lietuvos reprezentavimui
reikalinga lėšos.

Lietuvių Komitetas Pasauli-
nei Parodai turi nemažą atsargą
spalvotų liet. kryžių at-
virukų, kuriuos parduoda po 5
centus. Atvirukas galima gauti
Balfo Centre (105 Grand Str.,
Brooklyn, N.Y. 11211). Pinigai,
gauti už atvirukus, bus panau-
doti tik Lietuvos vardo garbei
garsinti Pasaulinėje Parodoje.

Visa New Yorko ir plačiųjų
apylinkių lietuviškoji visuome-
nė yra kviečiama dalyvauti Lie-
tuvos Dienoje, kuri bus šven-
čiama Parodos rajone š. m. bir-
želio 13 d. Vėliavos pakėlimas
iki pusės stiebo 1 val. p. p.;
pamaldos vysk. Brazio lietuviš-
kos mišos 2 val.; meno progra-
ma N. Y. paviljone 3 val.;
bendra vakarienė 6 val. vak.
Platesnių informacijų teikia ir
aukas priima komitetas.

Aleksandras Vakselis
Liet. K-to Pasaulinei
Parodai Pirmininkas

Centro skirtą dovaną veikėjui Kazimierui Rubinui teikia LRKSA pirm.
Leonardas Šimutis. Įteikimą stebi iš k. Kostas Bružas, jubiliejaus progra-
mos vedėjas, ir dr. Vladas Šimaitis, LRKSA direktorius, Chicagos apskr.
pirmininkas. Nuotr. B. Stachmaus

sus ir tvirtas — it žemaitiška
liepa.

Gi antrasis žemaitiškas ažu-
las šioje Rožių Zemėje, dabar-
tinis LRKSA 33-čios kuopos
pirmininkas Anicetas Bubelis
švenčia savo jau ne auksinį, ir
ne deimantinį, bet titnaginį ju-
biliejų — 90 metų savo am-
žiaus sukaktį, — jis gimė
1875 m. gegužio 13 d., Alkos
kaime, Alsėdžių parapijoje —
pačiame žemaičių Žemės vi-
duryje. Žinomas žemaitijos
knygnešys. Knygnešystę pradė-
jo 1892 m. Pasiturinčio ūkinin-
ko šeimoje užaugo 10 brolių ir
6 seserys. Tėvas Dovydas mirė
sulaukęs 125 metus. Vot, tau
ir žemaičiai kukučiai...

Anicetas Bubelis į Ameriką
atvyko 1905 m. Pirmą kartą ap-
sivedė 1918 m., o antrą gy-
venimo drauge vedė tik praei-
tais metais. Atrodo dar tikras
jaunuolis — linksmas, stiprus,
tvirtas, guvus — kaip tikras že-
maitiškas ažuolas. Yra Balfo,
Lietuvių demokratų klubo, Sv.
Vardo ir kitų organizacijų val-
dybų narys.

Tai šitaip atrodo tie du že-
maitiškieji ažuolai Rožių Zemėje,
kuriems ir buvo skirtas ano
gražiojo sekmadienio pagerbi-
mas.

Pagerbimo programa

Pagerbimo šventę pradėjo ži-
nomasis Roselando veikėjas K.
Bružas, Rengimo komiteto var-
du nuoširdžiai pasveikindamas
visus šio trigubo jubiliejaus da-
lyvius ir pasidžiaugdamas, kad
šios šventės tikslas yra pa-
gerbti tuos, kurie nenuėjo sve-

Balfo centro skirtas dovanas jubiliatams įteikia Balfo 57 sk. pirm. K.
Bružas. Iš k. į d. L. Šimutis, Kazimieras Rubinas, Anicetas Bubelis, K.
Bružas. Nuotr. B. Stachmaus

English Section

LITHUANIAN-AMERICAN STUDENTS SUPPORT JOHNSON ON VIETNAM

Lithuanian students demonstrated in Washington on May 15, in support of U.S. firm stand in Vietnam. Their views were exposed in the following memorandum which was submitted to the U.S. President.

"The Lithuanian-American Students and organizations for Freedom, representing the various Lithuanian student groups and organizations in the United States, wholeheartedly command the President of the United States of America, — Lyndon Baines Johnson, for his firm stand and action against Communist aggression and expansion in South Vietnam and Far East Asia.

Such action, justified by Communist expansionism, must be commended and supported not only by groups such as ours but also by all the people of these United States, since it not only upholds vital interests of the free nations, but protects world peace as well.

As Lithuanian-Americans we have had the tragic experience of seeing Communist expansion in Europe engulf not on-

ly our brethren in Lithuania, but also the peoples of Estonia, Latvia, Poland, Hungary, Bulgaria, Albania, Rumania and Czechoslovakia. The fate of our homelands is the best proof that appeasement of totalitarian aggressors leads to slavery and to war.

Therefore, the Lithuanian-American Students and Organizations For Freedom, assembled here in Washington, D.C., on this Saturday, the fifteenth of May, nineteen hundred and sixty-five, urge the President to continue his steadfast vigilance in Southeast Asia. Furthermore, the Lithuanian-American Students and Organizations For Freedom support any reasonable action the President deems to take to insure not only the freedom of those directly imperiled by the militant Communist threat, but to safeguard the security of the United States.

Be so kind as to accept this memorandum, submitted by the undersigned organizations, as a token of their solidarity with the current United States policy on Vietnam".

THE GREAT JUNE TRAGEDY

No one will dispute the idyllic beauty and lyrical loveliness of the month of June. June is undeniably synonymous with romance and roses, moonlight and fanciful musings, summer and sweet enchantment. Indeed, "what is so rare as a day in June"?

However, like a coin or a question, June, too, has a reverse side. There is joy and there is sadness, delight and anguish, reverie and reality, happiness and tragedy.

June this year especially directs our thoughts, minds and hearts to Lithuania. It marks the twenty-fifth year of the illegal, aggressive Soviet occupation and subjugation of the land of our forebears, and the harsh oppression, ruthless killing and deportation, religious persecution and exploitation of Lithuanians in their homeland.

As Americans of Lithuanian lineage we are honor and duty bound to denounce and expose Soviet Russia's infamous perfidious and heinous acts of June 1940 and 1941 and never allow ourselves or the world to forget Lithuania's great tragedy. The Atlantic ocean unites not divides us. We are joined in a common cause of resolve and dedication to free captive Lithuania. A leading contemporary liberal acknowledges that nationalism is the strongest force against the spread of global revolutionary communism.

Though suffering and degraded, Lithuania is a proud, ancient and cultured nation called "timeless and immemorial". Her historical past is inciting and inspiring. The dawn of the Christian era saw Lithuanians already established on the amber shores of the Baltic Sea and in the basis of the Nemunas river. Lithuania has had kings and grand dukes, presi-

dents and state men, heroes, saints and martyrs. In the fifteenth century, her vast and powerful empire extended from the Baltic to the Black Sea. Reduced to serfdom, Lithuania was subjected to the despotic rule of the Russian czars from 1795 to 1915.

After the brief span of twenty-two years of reconstituted freedom (1918-1940) during which period Lithuania progressed economically, culturally, politically and socially as a sovereign European nation, communist Russia, by force and subversion, occupied and annexed Lithuania to the Soviet Union.

Today Lithuania is a slave state. Her people are frustrated, persecuted, regimented and sovietized against their will by the threat of overwhelming force. And yet, a study of Lithuania's long periods of war, adversity and servitude would seem to prove that "come what may, Lithuania will always stay" must be prophetically true. Again she shall withstand and prevail.

Lithuania's tragedy enhances the beauty and dignity of all action to help her regain complete freedom, sovereign independence and the right to define her national destiny. God give us the wisdom, love and courage to bear and honor our noble trust.

In these trying, turbulent times of change and challenge, strife and struggle, world unrest and revolution, may Divine Providence grant the Lithuanian people fortitude and perseverance and mercifully hasten Lithuania's day of liberation and liberty.

Beautiful Lithuania, Queen of Heaven "Mary's Land" of shrines and crosses must not perish from the earth.

Marcella Andrikis

RUSSIFICATION CAMPAIGN IN LITHUANIA

Lithuanians Newly Arrived in West Give Details

Recent arrivals in the West from Soviet-occupied Lithuania were interviewed by our Elta correspondent. They unanimously agreed that the Russification drive in Lithuania is gaining in intensity. These are some of the aspects of the Russification campaign they have outlined.

1. The Russian language and the Russo-communist hybrid culture is inculcated beginning with the kindergarten. The goal to make Lithuania a completely bi-lingual country, with both the Russian and the Lithuanian languages equally used and known.

2. Textbooks in schools—from mathematics, physics, literature, history, etc.—are all translated from Russian authors. Lithuanian authors of textbooks are almost unknown.

3. If even a single Russian attends a convention or a conference, public or closed, the Russian language is used.

4. If one wishes to mail a registered letter in Lithuania, or even in the same city, the post office accepts the letter only when at least one word in the address is in the Russian language and in the Cyrillic alphabet.

5. Whenever larger plants are completed (such as the che-

mical plants in Kedainiai and Jonava, or the thermal power plant in Elektrenai), thousands of Russians, including criminal elements, are imported into Lithuania. The crime rate immediately increases in such areas.

6. There are indications that the import of Russian "colons" into Lithuania is conducted to achieve a population balance of 51 proc. Russians and 49 proc. Lithuanians. Once this balance is achieved, most of the school work would be done in the Russian language.

7. The Russian "colons" in Lithuania don't think of ever leaving. When a Russian general recently reached pension age, he was asked if he could be going back to his homeland. His reply was: "Ya ne durak, ne poyedu tuda golodat" (I'm no fool. I won't be going there to starve). Instead of returning to Russia, he had several of his relatives brought over to Lithuania.

8. The Russians enjoy many privileges in occupied Lithuania. When a Lithuanian wants to settle in a city and to get a job, he must be registered there. In order to be registered, he must find an apartment with a minimum of 13 square meters of living space for each family member. For the Russians, this restriction does not

Lituanistinių mokyklų pavasario šventėje Chicagoje šoka Sadutė.

Nuotr. Z. Degučio

"WE ARE FIGHTING THE RIGHT WAR"

WE MUST STOP AGGRESSION"

"We are in a war. We must stop aggression. If we don't, we, ourselves, will go under", Congressman Edward J. Derwinski (R., 4th Dist., Ill.) told students at the Thornton Fractional South High School in Lansing, Illinois, on Monday, May 3. Derwinski was in the District for the weekend and spent a day at the local high school answering questions of the students. The crisis in Viet Nam produced the most questions, and the Congressman's views were stated in a very direct fashion. Congressman Derwinski, serving his fourth term as Representative of Illinois' 4th District, is a member of the House Foreign Affairs Committee and a Congressional authority on conditions in Eastern Europe.

"We are fighting the right war, in the right place, at the right time," he said in referring to Viet Nam. "The Chinese are still weak, but they are developing nuclear weapons. The Soviet Union is in great economic difficulty. Khrushchev's successors have headaches. A war with us is unthinkable," he emphasized.

He said the Russians have been knocked off balance by the determined stand of President Johnson in Viet Nam. He praised the President for ignoring the biggest Communist propaganda weapon, nuclear retaliation, which stopped us from helping the Hungarians and from getting rid of Castro. "And the President destroyed the 'sanctuary' philosophy which cost us a victory in Korea. Shorn of these two 'weapons', the Communists are in trouble. They know that U.S. power is overwhelming.

"If the United States makes it obvious to all the world that it is determined to stop aggression, Communism will have lost a major battle, possibly the war. On the other hand, if we withdraw now, nothing and

apply. They are registered for residence without any question asked, and sometimes are even provided with apartments in advance.

9. It is estimated that some 100,000 Lithuanian deportees are still in Siberia. Those who are released, find it very difficult to resettle in Lithuania. They are advised to go back to Siberia or to move to the Kaliningrad (Koenigsberg) area among the Russian settlers there.

10. The communities of Lithuanian deportees in Siberia are not allowed to organize Lithuanian schools for their children. Such schools are not allowed in Tilze (now "Sovjetsk" in the Kaliningrad district. Ed.) either. Whoever in Tilze wants to go to a Lithuanian school, must cross the Nemunas river.

nobody will stop the Communist tide in Asia and perhaps Africa," Derwinski warned.

Derwinski diagnosed American foreign policy as "suffering from schizophrenia due to wishful thinking. We are fighting one enemy, but we cling to the delusion that we can do business with him. We are kind, friendly, trusting, generous", he said to the group. "To us a man is innocent until proven guilty. Give him the benefit of the doubt, live and let live, the good neighbor policy — are part of our life. We are playing the game of life and politics according to this wonderful code. This is good, but it is also dangerous because these qualities make us vulnerable.

"Communists are not playing by these same rules," Derwinski warned. "They are going to try and cheat and lie and steal and fool you until they get what they want, and they want the world," he added.

Derwinski cited "peace loving" groups who would have us pull out of Southeast Asia. "If these people have mobilized to hurt our cause, we can mobilize to help that cause. Public opinion is a strong weapon. Let's use it," he advised.

Give while living

A rich man once said to a friend, "Why is it everybody criticizes me for being miserly when they know I have made provisions to leave everything I possess to charity when I die?"

"Well," said the friend, "let me tell you about the pig and the cow."

The story, as he told it, was the effect that the pig was lamenting to the cow about how unpopular he was. "People are always talking about your gentleness and your kind eyes," said the pig. "Sure, you give milk and cream, but I give them more. I give bacon and ham. I give bristles. And they even pickle my feet! Still nobody likes me. Why is this?" The cow thought this over for a minute and then said "Well, it may be because I give while I'm still living".

Iš apie 3,000 Rytų Vokietijoje karą metu sunaikintų bažnyčių daugiau kaip 2,000 neatstatyta. Pokario metu pastatytos 235 bažnyčios ir koplyčios, iš jų — 140 katalikų ir 68 evangelikų parapijose.

ACHIEVED SCHOLARSHIPS

JOHN A. SKIRIUS

Come next September, he will be attending Dartmouth College in Hanover, N. H., about 130 miles from Boston. Established in 1769, it is the only Ivy League school remaining essentially a liberal arts college. Its 3000 students prepare for outstanding careers in law, business, college teaching, government service, and the like. John's Freshman Class of 800 was selected from 5000 applicants.

Besides his NCTE achievement, John was named "Boy of the Year" at his high school, received the Harvard Prize, represented his school at Boys' State, and was finalist to be a foreign exchange student. He is active in school offices, enjoys tennis and reading philosophy, has studied piano for 11 years, and is likewise in his 11th year as a member of the Lithuanian folk dance ensemble, has been a member of the Lithuanian R.C. Alliance of America since he was 7 years old.

John's parents are very active in Los Angeles: father — Anthony F. Skirius is publisher of Lithuanian Days magazine and editor-publisher Lithuanians in Western America, he is president of Lithuanian American Council, sec. of Lithuanian Community, K. of L., Lithuanian Chamber of Commerce, etc.; mother — Bernice Skirius is president of Los Angeles chapter of L.R.C. Alliance of America.

E. S.

A nationwide contest sponsored by the National Council of Teachers of English has recognized seventeen year old John Skirius as an outstanding English student. His name appears in the published list of "Students Recommended for College Scholarships" that is distributed to all colleges.

John recently won the following awards: scholarships to Occidental College (Los Angeles) and Dartmouth College, (Middletown, Conn.); a Regents Scholarship to the University of California at Los Angeles, the institution's highest academic distinction at entrance; and a California State Scholarship to Stanford University. Each of these includes enough financial aid for John to meet all college expenses for four years.

ISIGYKITE LRKSA ISTORIJA!

Kiekvienas sąmoningas lietuvis, kuriam rūpi susipažinti su mūsų pirmųjų ateivių vargais ir rūpesčiais, su pirmųjų draugijų, organizacijų ir parapijų steigimu, su mūsų Susivienijimo praeičia, darbais ir nuopelnais religinėje, fraternalinėje, tautinėje ir kultūrinėje srityse, turėtų įsigyti

dr. Antano Kučo parašytą

LIET. ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENIJIMO ISTORIJA

Kaina \$3.00

Užsisakant kreipkitės į

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

Red, white, & blue retirement plan

Sure, you'll have social security. Maybe an insurance plan, company pension and money in the bank to boot.

But buying U.S. Savings Bonds is also an excellent way to prepare for that day when you start taking it easy full time.

If you buy one a month at \$37.50 for 7½ years before you retire, you'll have \$50.00 a month coming in for 7½ years after. (That's just an example. You can adjust the dollars and the years to suit yourself.)

Something else to think about: Bonds can help make sure you'll have a future to retire to in the first place. The money does a lot to strengthen Uncle Sam's hand in the free world.

Why not make it a habit to buy Bonds regularly where you bank, or on the Payroll Savings Plan where you work? See if you don't feel pretty good about it—now and later.

Keep freedom in your future with

U.S. SAVINGS BONDS

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks The Advertising Council and this newspaper for their patriotic support.

L. R. K. Susivienijimo Direktorių Tarybos Susirinkimo Protokolas

(Pabaiga)

Po to M. Zujus pridavė Svetimo komisijos paruoštą raportą "Garso" anketos reikalui. J.B. Laučka sugestavo raportą padaryti redaktoriaus raportu dalimi.

ŠVIETIMO KOMISIJOS AKTAS "GARSO" ANKETOS REIKALU

Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo Amerikoje, Svetimo Komisija šių asmenų:

1. pirmininkas prel. dr. A. L. Deksnys,
2. sekretorius žurn. Vladas Mingėla ir
3. narys — žurnalistas Ignas Sakalas,

kiekvienas atskirai visas 152 gautąsias anketas kruopščiai išstudijavę, vienbalsiai nutarė sudaryti šį aktą ir jį persiųsti "Garso" redaktoriui Matui Zujui jo dispozicijai ir žiniui. Aukščiau minėtoji komisija yra išrinkta vienbalsiai LRKSA Seimo (62) plenumo 1963 m. birželio 30, liepos 1-3 d. Clevelande, Ohio.

Aktas Nr. 1

1965 m. sausio mėn.

Patyrėme, kad "Garso" redaktoriaus Matas Zujus kruopščiai ir lo-giškai apgalvotai paruošė su tam tikrais klausimais anketą, kurią išsiuntinėjo 470-čiai "Garso" skaitytojui.

Su atitinkamais pažymėjimais bei pageidavimais "Garso" redaktoriaus Matas Zujus gavo atgal 152 anketas.

Pirmiausia šias anketas išstudijavo komisijos pirm. prel. dr. A. L. Deksnys, gyv. St. Louis, Ill.; vėliau jas gavo sekretorius Vladas Mingėla, Detroit, Mich., kuris galutiniam peržiūrėjimui visas anketas persiuntė Ignu Sakalui, Chicagoje.

Patiekiami šios duomenis:

1. Visiškai patenkinti "Garso"	129
a) vidutiniškai	5
c) nepatenkinti	10
2. iš 152 skaitytojų pasisakė, jog pageidauja, kad būtų rašoma vien tik Susivienijimo reikalais	16
3. Pageidavo, kad "Garso" būtų spausdinami tik lietuvių kalba straipsniai	109
4. Prašė duoti daugiau vietos anglų k. straipsniam	22
pusiau	9
5. Daugiau straipsnių apie apraūdą	57
6. Apie kuopų ir apskričių veiklą	67
7. Socialinį draudimą	41
8. Kad būtų rašoma vien Susivienijimo reikalais	1
9. Daugiau apie sportą	19
10. Daugiau apie meną	28
11. Daugiau apie sveikatą ir ligas	54
12. Dėti daugiau jaunimą dominančius dalykus	52
13. Daugiau gilintis į kultūrinę sritį	57
14. Pasizymėjusių asmenų biografiniai aprašymai	59
15. Daugiau religinėmis temomis straipsnių	44
16. Daugiau duoti grožinės literatūros - beletristikos	51
17. Dėti daugiau lietuvių tautos reikalais straipsnių	67
18. Daugiau poezijos kūrinių	33
19. Duoti daugiau Lietuvos laisvinimo klausimu straipsnių	77
20. Pageidavo daugiau iliustracijų - nuotraukų	36
a) galvoja, kad pakanka	22
b) duoti daugiau Lietuvos ir jos gamtos vaizdų	6

Keli pageidavo ir politinių straipsnių, nors anketoje tokio klausimo iš viso nebuvo.

Baigminės išvados

Senoji lietuvių karta labiau patenkinta dabartiniu "Garso", tik jie savo pageidavimuose pabrėžia (49 pastabose) norą, kad mūsų Susivienijimo organas eitų dažniau — kas dvi savaites, o yra ir tokių, kurie norėtų jį matyti kiekvieną savaitę.

Jaunesnieji Susivienijimo nariai, be to, ir tam tikras kiekis vyresniųjų, atsižvelgia į jaunuosius ir pageidauja reformų jaunosios kartos labui, kad jie "Garso" skaitydami susidomėtų LRKSA tikslais ir įsijungtų į Susivienijimo veiklą.

"Garso" atlieka labai svarbų vaidmenį Susivienijimo narių suartimui. Pirmiausia jis atlieka informacinį uždavinį įvairiais apraūdais reikalais. Vėliau "Garso" atlieka labai svarbų ir didelį švietimo ir auklėjimo vaidmenį, ypač tų narių tarpe, kuriems šis laikraštis yra vienintelis spausdintas lietuviškas žodis.

LRKSA Svetimo Komisija reiškia didelę padėką "Garso" redaktoriui Matui Zujui už jo didelį ryžtą ir pasiaukojimą mūsų laikraščio tobulinimo reikalui. Įvertindami redaktoriaus pasiaukojimą savo atliekamam darbui, Svetimo Komisija pripažįsta, kad "Garso" redaktoriui turint labai ribotą bendradarbių skaičių, sunku, beveik neįmanoma visus skaitytojus patenkinti, ir juo labiau išlaikyti laikraštį įvairiarūši, turiningą, informuojantį. Pagal anketos atsakymus redaktoriaus ir leidėjai savo uždavinį atlieka patenkinamai. Nusiskundimų beveik nebuvo. Reikėtų bet kuriomis priemonėmis bandyti telkti labiau prityrusius žurnalistus ir korespondentus ir tik tuo būdu pagerės turinys. O gal būtų atleisti atsiras galimybė "Garso" leisti dvisavaitiniu? Reikėtų įvesti patarimų - klausimų ir atsakymų skyrių "Garso".

Svetimo Komisija

Prezidentas pirmą sesiją uždarė 12 val. pietums.

ANTROJI SESIJA

Antrąją sesiją prezidentas Leonardas Simutis atidarė 1:15 P.M. Dalyvauja visi viršininkai ir direktoriai, kaip ir pirmoje sesijoje.

Darbo programos planavimas 1965 metams

Sekr. Kvetkas pakartojo, kad 1964 metais 75 nariai iškeitė savo sertifikatus grynais, tadgi jis pareiškė, "kad turėtume priimti programą palaikyti narių susidomėjimą Susivienijimu, būti aktyviais ir tuo būdu palaikyti savo narystę ilgesnį periodą". Čia pat buvo priduos planas Nr. 1 ir jo kopijos išdalytos Tarybos nariams studijuoti. Tai planas apimantis davimą dovanų pilnamečiams ir jaunamečiams nariams.

Adv. Mack pasiūlė planą priimt su sugestuojom pataisom. Pagal planą, pilnamečiams nariams nustatyta dešimt dovanų — apmokant išlaidas surištas su atlankymu Pasaulinės parodos — nariams laimėjusiems dovanų išleidimo konteste, 15 dovanų nuo \$5 iki \$25 grynais ir 85 dovanos pilnamečiams nariams — Susivienijimo Istorijos knyga.

Dešimt laimingųjų jaunamečių turės galimybes laimėti 50 dol. stipendijas arba 50 dol. grynais, kurie bus depozituoti tėvų nurodytam banke. Mrs. Donarovich pasiūlymą parėmus, priimtas vienbalsiai.

Sekė diskusijos iš kurių fondu bus padengtos išlaidos plano įvykdymui. Adv. Mack pasiūlė išlaidas padengti iš generalinio fondo, V. Abramaitis parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Toliau sekretorius pridavė planą Nr. 2, kurs teikia kuopų organizatoriams ir agentams galimybes pateikti puikų gyvybės apraūdą pasiūlymą dėl prospektų. Šis pasiūlymas apima \$1000 arba daugiau gyvybės apraūdą taupymo (Endowment) planu sertifikata prisilaikant 65 metų amžiaus su nelaimingos mirties ir paluosavimo nuo mokesčių sąlygomis.

A. Rudis pasiūlė vartoti planą kaip dalį 1965 metų naujų narių va-jaus programos, dr. Wm. Krikščiuonas parėmė Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

J. B. Laučka pasiūlė naujų narių vaju pradėti 1965 metais kovo 15-tą, dr. V. Simutis parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Tolesnėms diskusijoms sekretorius pridavė planą mokėti bonus, kaip kad buvo daroma 1964 metais. J.B. Laučka pasiūlė mokėti 5 dol. boną už kiekvieną \$1000 priimtą aplikaciją ir priečinus \$5 bonus už kiekvieną kitą \$1000 apraūdą sumą 1965 metų vajuus laikotarpyje.

Egzekutyvis komitetas autorizavo sekretorių nupirkti rėtežėlius raktukams dalinti publikacijos tikslu. Sekė diskusijos dėl rėtežėlių platesnio vartojimo. Sekretoriui pavesta išsiųsti rėtežėlius raktukams kiekvienam kuopos sekretoriui ir duoti po vieną kiekvienam naujam nariui priimtam 1965 metų vajuje.

Siuo laiku sekretorius pridavė aktuarinį planą dėl gyvybės apraūdus Life Paid Up 65 planu. Jis apima dvigubą atlyginimo beneficiją, paluosavimą nuo mokesčių ir išdalytą beneficiją. Apsvarstius laiką reikalingą paruošti duoklių ratų lenteles, atiskaitymo verčių pasirinkimus, paruošti sertifikata, ir priduoti apraūdus departamentų apsvartymui dėl užgyrimo, prieita nuomonės, kad šis reikalas turėtų būt atidėtas vėlesniam apsvartymui

Toliau svarstoma atlyginimas rajonų direktoriams arba agentams. Iš-klausius įvairių nuomonių planas atidėtas.

PUBLIKACIJA

Dr. V. Simutis išsireiškė, kad reiktų išspausdinti naują pamfletą ir sugestavo įvairias idėjas, kurios turėtų būt įtrauktos. Sugestijai bendrai pritarus, jis buvo paprašytas paruošti tokiam pamfletui tekstą ir priduoti centro įstaigai.

Adv. Mack pasiūlė autorizuoti centro įstaigą išspausdinti tokią pamfletą arba brošiūrą, kuomet ji bus priduoata, A. Rudis parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Prezidentas antrąją sesiją uždarė 5 P.M.

TREČIOJI SESIJA

1965 m. Vasario 19 d.

Prez. L. Simutis trečiąją Direktorių Tarybos sesiją atidarė 9:45 A.M. Dalyvauja visi viršininkai ir direktoriai, kaip ir pirmose dviejose sesijose, taipgi dalyvauja redaktoriaus Matas Zujus.

Malda sukalbėjo Mrs. L. Donarovich.

Prez. Simutis kviečia sekretorių V.T. Kvetką perskaityti pereinatos dienos sesijų protokolą. Dr. Krikščiuonas pasiūlė užrašus priimti, kaip skaityti, dr. Simutis parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Siuo laiku sekretorius išdalino visiems susirinkimo dalyviams metinio raporto kopijas, kurios šį rytą pasiekė Wilkes Barre. Jos buvo išspausdintos Swift ir Co. New York City. Raportas buvo rūpestingai peržiūrėtas ir sekretorius Kvetkas aiškino įvairias dalis. Sekė įdomios diskusijos dėl operacijų sutraukų, kitų davinų ir lentelių. Raportas duoda pilną finansinės padėties apžvalgą, taipgi narystės judėjimo, narių mokesčių pajamų, išmokėjimų nariams ir pašalpgavimams iš Apraūdus ir Pašalpos fondų apžvalgą.

Sekantis diskusijų punktas buvo galimybės užsiregistruoti Kanadoje. Sekr. Kvetkas atkreipė dėmesį į medžiagą priduoatą aktuarų firmos Miles M. Dawson and Son, Inc. Medžiaga apima sąlygas ir instrukcijas. Po diskusijų apie prospektus, apie lietuvių skaičius kai kuriuose miestuose, prieita bendro sutarimo, kad pastangos iširti galimybes yra pageidautinos. Prezidentas Simutis pareiškė žiną, kad dr. V. Simutis turi planus dalyvauti šią vasarą Toronte įvykstančioje Ateitininkų konferencijoje. Perša, kad dr. Simutis panaudotų progą ir pasistengtų koku nors būdu tą žygi

KUNIGAS EDVARDAS ABROMAITIS,

Chicago liet. šv. Kryžiaus parapijos klebonas, LRKSA 85 kp. narys, naujas Kunigu Vienybės pirmininkas, š.m. gegužės 16 d. iškilmingai atšventęs sidabrinę (25 metų) kunigystės sukaktį.

sujungti su Susivienijimo reikalais. V. T. Kvetkas pasiūlė autorizuoti dr. V. Šimaitį ir A. Rudį padaryti kontaktus su kanadiečiais lietuviams tikslu išdiskusuoti galimybes Susivienijimui ten daryti biznį.

SUSIVIENIJIMO ĮSTATŲ VERTIMAS

J. B. Laučka pranešė, kad Susiv. įstatai išversti lietuvių kalbon ir perrašyti mašinėle. Sugestuoata autorizuoti komisija iš J.B. Laučkos, dr. V. Šimaitis ir V.T. Kvetko vėl peržiūrėti ir jeigu vertimas lietuvių kalbon komisijos bus užtvirtintas — išspausdinti "Garso". V.T. Kvetkas pasiūlė apmckėti vertimo perrašymo mašinėle išlaidas, dr. V. Šimaitis parėmė. Prez. L. Simutis sugestavo paskirti 200 dol. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Prezidentas trečiąją sesiją uždarė 11:45 A.M.

KETVIRTOJI SESIJA

Ketvirtąją sesiją prez. L. Simutis atidarė 1:10 P.M. ir pakvietė vice-prezidentą adv. Mack pirmininkauti.

Atidarytos diskusijos jaunesniųjų narių veiklos reikalais. Šie reikalai buvo paliesti svarstant planą Nr. 1 ir toliemesnių sugestijų nepadaryta.

PADETIS KUOPOSE.

Sekretorius raportavo, kad jis gavęs iš kai kurių kuopų sekretorių rezignacijas, taipgi kiti prašę pakeitimo iš priezasties seno amžiaus. Šis reikalas yra pasiekęs rimto punkto ir padėties išdiskusavimui skirta laiko. Tokie nusiskundimai jau tesiaisi kelinti metai ir padėties pagerinimui yra tik vienas kelias — tai kas nors turėtų, reprezentuojant centro įstaigą, tokias kuopas vizituoti. J.B. Laučka sugestavo Juozą Giedraitį kaip asmenį, kurs gal būtų interesuotas aplankyti kuopas rytiniam pajūry. Reikalą diskusuojant toliau, redaktoriui Matui Zujui pavesta šį paskyrimą atlikti.

LĖŠŲ FONDAS.

Turint omeny, kad pereinam susirinkime diskusijos buvo sujungtos su dividendu mokėjimu, nuspręsta dividendu klausimą svarstyti pirmiau. Sekretorius raportavo apie konferenciją turėtą su aktuaru dividendu klausimu, taipgi atkreipė dėmesį į metinį raportą. Iš 1964 metų operacijų grynas pelnas siekia \$44,065.42. Tai yra ganėtina padengti dividendu išmokėjimą išskaičiuotą aktuariniu būdu. Siuo laiku V.T. Kvetkas pasiūlė dividendą už 1965 metus mokėti, V. Abramaitis parėmė.

Dėl pasiūlymo buvo pareikštos kelios nuomonės. Kai kurie stipriai pasisakė už dividendu mokėjimą, kiti kvestionavo mokėjimo patartinumą. Dėl išlaidų, surišusių su dividendu mokėjimu, sekretorius raportavo, kad originalis aktuario išskaičiavimas siekė apie \$4000, betgi tas buvo išskaičiuota už penkių metų periodą. Išlaidos už 1965 metus buvo numatytos \$975, įskaitant čekių paruošimo išlaidas. Jeigu aktuaras paruoštų čekius susidarytų dar \$225 išlaidų patikrinimui narių pavardžių su narių sertifikatu numeriais.

Kadangi dividendu mokėjimas buvo kvestionuojamas, pasiūlymas ir parėmimas buvo atšaukti. A. Rudis pasiūlė šį reikalą palaikyti gyvu ir skirti daugiau laiko investigacijai ir apsvartymui sekančiam susirinkime. Dr. Krikščiuonui parėmus, pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

NEPARDUOTOS "GARSO" REIKMENYS

Redaktorius ir sekretorius raportavo apie kontaktus ir pastangas parduoti dar užsilikusias spaustuvės reikmenis. Jie taipgi pranešė, kad numatytas perkėjas buvo pakviestas atvykti centro įstaigon šio susirinkimo laiku ir paduoti savo pasiūlymus dėl intertype mašinos ir kitų reikmenų. Šis asmuo atvyko centro įstaigon ir buvo pakviestas į susirinkimą. Jis padarė pasiūlą su sąlyga jei gaus tam tikrą kontraktą, kuris paaikšės kita savaitę. Galutinas patvarkymas paliktas Egzekutyviam komitetui. Kas liečia toliemesnį planavimą dėl "Garso" buvo padaryta pastabų, bet akcijos nepadaryta.

SEIMO REIKALAI

Sekretorius perskaitė laišką gautą iš 35 kuopos Pittsburgh, Pa., sekretorės Albinos Evaltienės ir iš viešbučio, kurį pittsburghiečių komitetas rekomendavo. Paaikškėjo, kad esama kliūčių, jeigu birželio paskutinė savaitė būtų parinkta seimui. Direktorių Taryba numato vidurį birželio arba liepos, atsižūrint galimybių susitarti dėl viešbučio. Prieita sutarimo, kad Tarybos įgaliotinis turėtų vykti į Pittsburghą dėl susitarimų ir tokio įgaliotinio parinkimas paliktas Egzekutyviam komitetui.

Prez. Simutis užėmė pirmąsio vietą.

NEIŠMOKĖTI POMIRTINIŲ REIKALAVIMAI

Sekretorius raportavo, kad išmokėjimą balanso tarp sertifikato pilnos vertės ir duotos paskolos mirusiam 47 kp. nariui, jo pašalpgavis atmetė. Viceprezidentas adv. Mack paaikškėjo, kad šiuo reikalu turėjęs konferenciją su sekretorium ir kad dėl šio reikalo susidarė daug susirašinėjimo. Išrodo, kad sekretoriui tokiais reikalais neverta vargintis. Direktorių Taryba nusprendė reikalą pavesti adv. Thomas E. Mack.

Sekretorius raportavo apie išdavimą čekio 85 metų amžiaus nariui, kaip Kalėdų dovaną, apie kurio mirtį centro įstaiga tuo laiku nieko nežinojo. Pašalpgavė prašo, kad duplikatinis čekis \$10 sumoje buvo išduotas jos vardu. Kadangi narys buvo miręs čekio išdavimo laiku, pašalpgavis prie jo neturi teisės. Adv. Mack pasiūlė čekį panaikinti. dr. Krikščiuonas parėmė.

LAISKAI

Laiskai adresuoti Susivienijimo prezidentui Simučiuui ir gauti iš Carta Foundation buvo paaikškinti. Fundacijai ankščiau buvo duotas atsakymas, kad Susivienijimo fondai neleidžia prisidėti.

Prašymas skirti auką žurnalui Litanui. V.T. Kvetkas pasiūlė paskirti \$25, J.B. Laučka pasiūlė pataisą paskirti \$50, A. Rudis parėmė. Pasiūlyta pataisa priimta.

Sekretorius pridavė bilą \$20 sumoje už skelbimą tilpusį žurnale "Lietuvių Dienos". Mrs. Donarovich pasiūlė bilą užmokėti, P.J. Karašauskas parėmė. Pasiūlymas priimtas.

NAUJAS BIZNIS

Priejus prie naujojo biznio punkto, padaryta sugestijų dėl konstitucijos ir įstatų permainų ir priedų. Kas liečia pakeitimą vardo — tas išsūkė diskusijas. Padaryta sugestija rekomenduoti seimui imtis akcijos ir organizacijos vardą nustatyti Lietuvių Katalikų Susivienijimas ir suteikti viršininkams autoritetą įieikti teismui peticiją. Šis reikalas paliktas tolesniam svarstymui.

Kitas pasiūlymas buvo pakelti jaunamečių gyvybės apraūdus apribojimą nuo \$2000 iki \$5000, daleidziant, kad Massachusetts valstybės įstatymai leis tą daryti.

Kadangi adv. Thomas E. Mack nepridavė bilos už legalius patarimus, Mrs. Donarovich pasiūlė paskirti kitą 100 dol. viceprezidentui Mack propagandos tikslam. Tas padaryta pirmos tokios programos pasisekimo sąskaiton.

Dr. Krikščiuonas pasiūlė priimti trečios ir ketvirtos sesijų užrašus, Mrs. Donarovich parėmė. Pasiūlymas priimtas.

Dr. Krikščiuonas pasiūlė susirinkimą baigti, P.J. Karašauskas parėmė. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

Sukalbėjęs malda, prez. Simutis susirinkimą uždarė 4:30 P.M.

VINCAS T. KVETKAS
LRKSA sekretorius

Okupuotoje Lietuvoje

Vilniaus konservatorijai
20 metų

Balandžio 8 d. sukako 20 metų, kai pokario metais Vilniuje buvo atidaryta Valst. konservatorija. Pradžioje joje dėstė profesoriai K. Gaikauskas, K. Kaveckas, E. Laumenskienė, L. Dauguvietytė, docentai J. Svedas, J. Gaudrimas, J. Čiurlionytė ir kiti. Neapsiėjo ir be marksizmo-leninizmo katedros — ją organizavo P. Girdziūskienė. Buvo pakviesta dėstytojų ir iš Maskvos. 1949 m. Vilniaus ir Kauno konservatorijos buvo sujungtos į viena — Valstybės konservatoriją. Į dėstytojų tarpą išjungė iš Kauno atvykę profesoriai B. Dvarionas, S. Vaičiūnas, A. Staškevičiūtė, pedagogu virto ir K. Petrauskas.

1950-1964 m. laikotarpyje konservatorija baigė 774 diplomantai, kai kurie jų laikomi meno meistras, kaip kompozitoriai E. Balsys ir V. Klova, dainininkai V. Adamkevičius, E. Saulevičiūtė, E. Čiudakova, styginių instrumentų katedros vedėjas S. Sondeckis, A. Arminas ir kiti. Konkursuose buvo laureatais dainininkas V. No-reika, altistas P. Radzevičius, P. Tamčiūnas su studentais (liaudies instrumentai), šiais metais Rygoje penki respublikų konkurse I-II vietas užėmė studentai: dainininkė A. Vasiliauskaitė, smuikininkas M. Smitas, violončelistas A. Sivickis ir pianistas E. Krasauskas.

Siuo metu Valstybinėje konservatorijoje mokosi 556 studentai, dirba 160 pedagogų. Juo-je ruošiami ir teatro aktoriai. Konservatorija rengia koncertus, ekspedicijas muzikiniam folklorui rinkti, veikia neakivaizdinis skyrius. Konservatorijos sukaktis atžymėta balandžio 8 d. Vilniuje surengtu iškilmingu vakaru-koncertu.

Vilniaus studentai šoka tvista

Lietuvoje visą puolamas jaunimo tarpe įsigalėjus paprotys šokti moderniuosius šokius. „Komj. Tiesa“ (nr. 66) pateikė vienos žemaitės merginos Jūros, atvykusios į Vilnių, pasakojimą, kaip jai teko šokti bei stebėti tvistą šokančius. Ščių vakaras įvykęs Vilniaus universiteto istorijos ir filologijos fakulteto auditorijoje. Jūra, anot jos pasakojimą pateikusių studento B. Zemaičio, aiškino, kad ji neantoni nusistačiusi prieš tvistą, tačiau, jos nuomone, „besaiko kraipytis, o finalui žnektelėti ant grindų — į horizontaliosios projekcijos padėtį — tiesiog nekultūringa“.

Laiškų ir atsiminimų banga Vilniaus spaudoje

„Tiesoje“, „Svyturio“ žurnale ir kituose laikraščiuose pastaruoju metu dažnai skelbiami laiškai — tariamai demaskuoją „buržuazijos“ veiklą, kai kuriuos, net mirusius nepr. Lietuvos politikus ir dabar JAV tebegyvenančius veikėjus. Jie gauti iš universiteto rankraščių skyriaus, kuriame saugojamas

„turtingas lietuvių rašytojų, visuomenės ir mokslo“ fondas, archyvinės bylos. Viename tų laiškų nurodoma į M. Siezevičiaus nuomone, dėl 1926 m. per-versmo, kituose pasakojama apie SLA veikėjų J. Sirvydo ir S. Vitaičio 1923 m. veiklą prieš A. Bimba. Tai laikoma „demaskuojančiais dokumentais“.

Lietuvyje rankamas metalas paremti festivaliu

Ryšium su liepos mėn. pabaigoje Alžire rengiamu jaunimo ir studentų festivaliu, neseniai Lietuvoje pradėtas rinkti metalas. Pagal „Kemj. Tiesą“ (nr. 73), pinigai gauti pardavus surinktą metalo laužą, eis į festivalio fondą. Dar numatoma rinkti lėšas ir iš koncertų, sporto varžybų, kurias surengs komjaunimas. Į festivalio komitetą jau pasiūsti lietuviški suvenyrai iš gintaro, medžio, odos, be to, ženklukai ir atvirukai.

Anykščių vynes į Maskvą

Iš Lietuvos pranešama apie didėjančią Anykščių vyno paklausą. Neseniai „Anykščių vyno“ gamykla gavo užsakymą pagaminti ir išsiųsti į Maskvą 210,000 litrų lietuviško vyno. Iš viso Maskvos gyventojams pasiūsta apie penkiolika rūšių Anykščiuose gaminamo vyno.

— Lietuvoje išleisti K. Binkio draminiai kūriniai — jie paskebtai knygoje „Generalinė repeticija“ (496 psl., 5000 egz.). Be 1940 m. parašytos „Repeticijos“, dar išspausdintas „Atžalynas“, kitos pjesės, be to, įdėti Binkio straipsniai bei pasisakymai dramaturgijos klausimais, nuotraukos, rankraščiai.

Lietuvoje išleistas „Lietuvių tautosakos“ trečiasis tomas. Atspausdintos gyvulinės, formulinės ir stebuklinės pasakos. Šis tomas turi 700 psl., tiražas 3000 egz. Medžiaga paruošė L. Sauka ir A. Seseikytė.

— Raseinių fabrikas „Satrija“ gavo užsakymą pagaminti 8,000 tautinių kostiumų šokėjams ir dainininkams. Jiems teks pasirodyti liepos mėn. rengiamoje dainų šventėje. Elta

Mirė žurnalistas Mečys Musteikis

Balandžio 6 d. Gautingo sanatorijoje, netoli Miuncheno mirė laikraštinkas Mečys Musteikis. Jis buvo gimęs 1915 m. Laučiūniškių k., Salako valsė, Zarasų apskr. I. a. Lietuvos metais buvo aktyvus katalikiškos organizacijos narys. Pirmosios sovietų ir vokiečių okupacijų metais dalyvavo rezistencinėje veikloje, pirmuoju bolševikmečiu kalintas Kauno kalėjime. Vokietijoje visą laiką dirbo spaudoje ir nuo 1954 m. buvo Europos lietuvių informacijos (ELI) vedėju. Laidotuvsė, balandžio 10 d. Gautinge, be būrio, dalyvavo iš JAV atvykęs velionies brolis dr. A. Musteikis ir iš Švedijos — Vliko Valdybos narys dr. K. Čeginskis.

ALĖS RŪTOS ARBIENĖS KNYGOS PLACIAI SKAITOMOS

Rašytoja, Alė Rūta Arbiene, už romaną „Kelias į kairę“ autorė buvo apdovanota Vilties knygų leidimo b-vės 1000 dolerių premija

—
„Kelias į kairę“ pasirodžius knygų rinkoje, visi svarbesnieji laikraščiai bei žurnalai labai aukštai įvertino šį Alės Rūtos veikalą. Daugis kritikų pabrėžė, jog iš 8 jos paskelbtų romanų (Trumpa diena buvo „Draugo“ premijuotas 1000 dolerių premija) šis, „Kelias į kairę“ (9-tas), laikomas geriausiu visais atžvilgiais. Be to, tematika yra išskirtinai įdomi.

Autorėi Los Angeles m. buvo suruoštas viešas pagerbimas.

Alė Rūta yra LRKSA narė. Ji įstojo į Detroito 265 kuopą dar 1949 metais. Mes turime savo narių nuopelnus bei laimėjimus irgi kelti, nes jie savo darbais neša garbę ir šlovę visai mūsų organizacijai. (Jos vyras Edmundas Arbas (architektas) ir 3 vaikai irgi yra LRKSA nariai).

Mokytoja, visuomenininkė

Alė Rūta gimė Petrapilyje 1915 m. lapkričio 3 d. Jos tėvai I-jo pasaulinio karo metu turėjo apiešti Rokiškio apylinkes ir imtis tremtinio lazdos. Atgal į Lietuvą Alė grįžo 2 metų amžiaus. 1934 m. baigė Rokiškio gimnaziją. 1937 m. baigė Pedagoginį institutą Klaipėdoje. Studijavo Humanitarinių mokslų fakultete Vytauto Didžio. Ute Kaune ir Vilniuje, kurį baigė 1944 m. ir gavo liutianistės diplomą. Studijavo Austrijoje, Vienos ute filosofiją. Šešis metus mokytoja įvairiose Lietuvos mokyklose.

1948 m. su šeima atvyko į JAV ir apsigyveno Detroito m. Jos iniciatyva čia 1949 m. lapkričio mėn. buvo įsteigta liutianistinė šeštadieninė mokykla ir ji kurį laiką buvo vedėja ir mokytoja.

Detroito Alė Rūta Arbiene (Nakaitė) uoliai dirbo lietuvių kultūrai, lietuviybės išlaikymui. Ji daugely sričių šviesiu pavyzdžiu ir nepavargstančia miela knygu mylėtojus dar vienu jos nuostabių kūrinių „Priesaika“ (istorinis romanas). 1964 m. pasirodė eilėraščių rinkinys vardu „Gyvenimo lašai“. Ir štai 1964 m. gruodžio mėnesį buvo Vilties knygų leidykloje išspausdintas antras Alės Rūtos premijuotas romanas „Kelias į kairę“, kuris tiesiog užkariavo visų skaitytojų ir kritikų širdis. Šis veikalas laikomas brandžiausiu, aukščiausio literatūrinio lygio.

LRKSA didžiuojasi savo narės didžiais laimėjimais ir linki jai sveikatos ir Dievo palaimos jos nepaliaujamoje grožinės literatūros kūryboje.

Turinys ir kompozicija
Kodėl Alės Rūtos knygos plačiai skaitomos? Todėl, kad ji rašo apie mūsų pačių gyvenimą. Jos žmonės — gyvi, mąstantieji, kenčiantieji lietuviai. Mėgsta vaizduoti kaimo gyvenimą ir kaimo žmones. Ji mėgstą paprastą žmogų. Ji kenčia kartais su savo vargdiečiais. Jos romanai alsuoja kilnumu, šeimoms nesugriaunamos tvirtovės pavyzdžiais. Visur jaučiama pagarba motinai ir tėvui, senam žmogui. Autorė eina per gyvenimą kartu su kaimo žmonėmis: ji pažįsta jų charakterius, jų gyvenimą, kartu su jais džiaugiasi jų laime, kartu su jais verkia tragizmo valandose. Jos kūriniai įdomūs, lengvai skaitomi, kadangi juose mes matome save, gyvus lietuvius. Nemaža yra parašiusi istorinių romanų dar iš priešindauginių laikų, kada dar Lietuvoje buvo kurenamos amžinosios ugnys; kada Lietuva buvo plati ir galinga valstybė ir kada vaidi-

m. Po to ji (Alė Nakaitė) vis kilo ir grožinės literatūros meno aukštumas. Alė mokėsi ir augo pati kaip kūrėja. Be prozos, ji mėgo ir poeziją. Tokių kūrinių daug dingo neišspausdintame stovyje. Kiti pateko į jaunimo žurnalus. Jau po 1944 m. Vokietijoje, Alė Rūta ėmė vis daugiau reikštis begaliniai vertingais kūriniais. Pasaulį išvydo jos poetinės kūrybos veikalas „Be tavęs“. Neuzilgo pasirodė jos novelių-apsakų rinkinys „Likimo keliu“ 1947 m. Seka jos romanas „Duktė“, 1953 m. Šis veikalas labai greit išspaudotas, nors buvo paskelbtas 2000 tiražu. Ji rašė ir rašo vaikams. Štai tikras deimantas iš jos kūrybos vaikams „Ziogas ir skruzdės“: tai libreto vaikų operetei (muzika Kuprevičiaus). Šis veikalas buvo statomas Kaune Jaunimo teatre. Jos drama „Pakrūmė“ Lietuvių Seserų Instituto buvo kur kas anksčiau premijuota atitinkama pinigine dovana. Būtinai paminėtinas jos indėlis į vaikų literatūrą „Nunešk upeli žąsų vargus“ (eiluotas vaidinimas vaikams) 1955 m. Šis kūrinys visus nustebino kalbos turtinumu bei paprastumu. O kiek daug Alė prirašo specialiai vaikams taikomų aprašymų, pasakų, vaidinimų „Eglutės“ žurnalui, kurį leidžia Putnamo seselės.

Dar ne viskas! Tik pažvelkime giliau į Alės Rūtos kūrybos lobyną. Jos vertimas iš prancūzų kalbos „Ponia Bovary“ pasiekė knygų skaitytojus 1955 m.: knyga išėjo 2-se tomuose (autorius G. Flaubert). Pasirodo viešumoje „Draugo“ išleista nuostabi knyga — „Trumpa diena“ 1955 m. Speciali rašytojų komisija jai paskiria 1000 dolerių premiją. Vėlgį 1961 m. „Draugas“ išleido jos stambų romaną „Motinos rankos“. 1960 m. „Darbininko“ leidykla paskelbė Alės Rūtos romaną „Zvaigždė viršum girios“. 1960 „Nidos“ knygų klubas Londone paskelbė naują jos veikalą „Į Saulėtekį“. 1950 m. vėl išleina romanas „Broliai“. „Draugo“ Lietuviškos knygos klubas 1962 nustebina knygu mylėtojus dar vienu jos nuostabių kūrinių „Priesaika“ (istorinis romanas). 1964 m. pasirodė eilėraščių rinkinys vardu „Gyvenimo lašai“. Ir štai 1964 m. gruodžio mėnesį buvo Vilties knygų leidykloje išspausdintas antras Alės Rūtos premijuotas romanas „Kelias į kairę“, kuris tiesiog užkariavo visų skaitytojų ir kritikų širdis. Šis veikalas laikomas brandžiausiu, aukščiausio literatūrinio lygio.

—
Siaurinama žydų kultūrinė veikla, nebeleidžiamas nė vienas dienašči.

Vakaruose neseniai paskelbta įdomių ir kai kuriais atžvilgiais iki šiol mažai žinomų duomenų apie žydų padėtį Sovietų Sąjungoje. Jos pasirodė Sveikariejo leidžiamame biuletenyje „Der Freund Israels“ (1964 m. 6 nr.). Jų autorius Jakob Werner, informacijas skelbdamas, pasiremė ne tik žiniomis, kurios idėtos sunkiai gaunamos leidiniuose, bet ir pasinaudojo pakalbėjimais su neseniai iš Sovietijos į Vakarus atvykusiais žydais.

Pagal 1959 m. Sovietų Sąjungos gyventojų surašymo duomenis, visame krašte gyveno 2,268,000 žydų, taigi, jie sudarė 1,09 proc. visų Sovietų Sąjungos gyventojų (iš tikrųjų žydų skaičius turėtų būti kiek didesnis). 95 proc. visų žydų gyventojų daugiausia susibūrę vakarinėse Sovietų Sąjungos srityse. Visus žydus aptarnauja tik 60 rabinų ir vienintelėje Talmodo-Thoros mokykloje priimami tik keturi kandidatai ir rabinus. Oficialiai žydų religija yra pripažinta, gi „Taryba religinio kulto reikalams“ yra skelbusi, kad tikinčių žydų skaičius siekia pusę milijono.

Sovietų Sąjungoje gyvena 108 skirtingos tautybės, o jų tarpe žydai sudaro savita, savo skaičiumi vienuoliktąją tautą. Būdinga, kad religija ir tautybė žydų tarpe sutapatina. Žydai siekia palaikyti ryšius su jų tautiečiais kituose kraštuose, jiems sunku pakelti įvairius suvaržymus. Jau dėl to Stalinas juos buvo išskyres kaip savitą tautybių grupę ir jo laikais prasidėjo žydų tautinės grupės persekiojimai nenutrūko ir „nustalinimo“ laikotarpiu.

Iš ir vaidilutės puoselėjo senovės tikybą. Kai kuriuose romanuose autorė skaitytojui parodo kelių kartų, daugelį istorinių lietuvių žygių, gyvenimą, karus. Romanų kalba, kompozicija ir stilius jos knygoose stebina skaitytoją savo lengvumu bei suprantamumu. Daug kur ji kalbą pagrazina senų žmonių tarmėmis išsireiškimais. Jos romanų veikėjai gerai išstudijuoti ir pritaikinti atitinkamai aplinkai bei apyvokai. Žmonės gyvenimiški. Daugumoje teisingi; bet ji moka parodyti ir neigiamus tipus: klatingus ir blogus žmones. Bet jie visi savo vietoje.

Visos Alės Rūtos knygos skaitomos lengvai; turinys patrauklus.

Lietuviai demonstrantai prie Lincoln paminklo

Nuotr. V. Mažello

ŽYDŲ PADĖTIS SOV. RUSIJOJE

Siaurinama žydų kultūrinė veikla, nebeleidžiamas nė vienas dienašči.

Vakaruose neseniai paskelbta įdomių ir kai kuriais atžvilgiais iki šiol mažai žinomų duomenų apie žydų padėtį Sovietų Sąjungoje. Jos pasirodė Sveikariejo leidžiamame biuletenyje „Der Freund Israels“ (1964 m. 6 nr.). Jų autorius Jakob Werner, informacijas skelbdamas, pasiremė ne tik žiniomis, kurios idėtos sunkiai gaunamos leidiniuose, bet ir pasinaudojo pakalbėjimais su neseniai iš Sovietijos į Vakarus atvykusiais žydais.

Pagal 1959 m. Sovietų Sąjungos gyventojų surašymo duomenis, visame krašte gyveno 2,268,000 žydų, taigi, jie sudarė 1,09 proc. visų Sovietų Sąjungos gyventojų (iš tikrųjų žydų skaičius turėtų būti kiek didesnis). 95 proc. visų žydų gyventojų daugiausia susibūrę vakarinėse Sovietų Sąjungos srityse. Visus žydus aptarnauja tik 60 rabinų ir vienintelėje Talmodo-Thoros mokykloje priimami tik keturi kandidatai ir rabinus. Oficialiai žydų religija yra pripažinta, gi „Taryba religinio kulto reikalams“ yra skelbusi, kad tikinčių žydų skaičius siekia pusę milijono.

Sovietų Sąjungoje gyvena 108 skirtingos tautybės, o jų tarpe žydai sudaro savita, savo skaičiumi vienuoliktąją tautą. Būdinga, kad religija ir tautybė žydų tarpe sutapatina. Žydai siekia palaikyti ryšius su jų tautiečiais kituose kraštuose, jiems sunku pakelti įvairius suvaržymus. Jau dėl to Stalinas juos buvo išskyres kaip savitą tautybių grupę ir jo laikais prasidėjo žydų tautinės grupės persekiojimai nenutrūko ir „nustalinimo“ laikotarpiu.

Iš ir vaidilutės puoselėjo senovės tikybą. Kai kuriuose romanuose autorė skaitytojui parodo kelių kartų, daugelį istorinių lietuvių žygių, gyvenimą, karus. Romanų kalba, kompozicija ir stilius jos knygoose stebina skaitytoją savo lengvumu bei suprantamumu. Daug kur ji kalbą pagrazina senų žmonių tarmėmis išsireiškimais. Jos romanų veikėjai gerai išstudijuoti ir pritaikinti atitinkamai aplinkai bei apyvokai. Žmonės gyvenimiški. Daugumoje teisingi; bet ji moka parodyti ir neigiamus tipus: klatingus ir blogus žmones. Bet jie visi savo vietoje.

Visos Alės Rūtos knygos skaitomos lengvai; turinys patrauklus.

Vladas Mingėla

daugelio Sovietijos žydų norą išvykti iš juos aiškiai neglostančio krašto ir persikelti į Izraelį. Elta.

Lietuvių Fondo narių metinis suvažiavimas

Suvažiavimas šaukiamas š. m. birželio 12 d. 12 val., Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636; telef. 778-7227, išvakarėse Lietuvių Operos ir Chicago simfoninio orkestro didingo koncerto mūsų partizanų kraujo aukoms pagerbti 25 metų Lietuvos okupacijos proga.

Suvažiavimo darbotvarkės pagrindiniai punktai: LF tarybos, valdybos, kontrolės bei kitų komisijų pranešimai, diskusijos dėl pranešimų ir pranešimų tvirtinimas; LF 1/3 narių ir kontrolės komisijos rinkimai; LF vajeaus suaktyvinimo klausimas. Siuo metu LF yra apie 680 pilnateisių narių su 180,000 dolerių pagrindiniu kapitalu. Fondo kapitalo pelno (procentai) nuo fondo įsteigimo iki 1965m. sausio 1 d. yra duota arti 10,000 dol. lietuvių kultūrai, švietimui ir lietuvių remti. Fondui augant, toji parama su kiekvienais metais didės.

Labai svarbu, kad suvažiavime dalyvautų kuodidžiausias fondo narių skaičius. Jis, be kitų reikalų, turės nustatyti gaires, kaip ir kuriais būdais būtų galima suaktyvinti fondo augimą. Ta problema sėkmingiau galėtų spręsti gausus suvažiavimas.

Sekančią dieną, sekmadieni birželio 13-tą, suvažiavimo dalyviai galėtų dalyvauti partizanų paserbimo koncerte McCormick rūmose, kur bus išpildyta Verdi Requiem ir komp. Br. Markaičio, S.J., „Vilniaus Varpai“.

Suvažiavimo reikalais kreipitis ir suvažiavimo registracijos komisiją šiuo adresu: c o A. Reklaitis, 6643 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629; telef. 778-2858.

LF Tarybos Prezidiumas

Įtarimas

Kaimynas: — Tamstos sūnus labai panašus į jus. Tėvas: — O ką jis vėl pada priežasčių galima pateisinti ir rė?

DIEVAS SU MUMIS

MAZIESIEMS KATEKIZMAS

Anglų ir lietuvių kalbose

Anglų kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbon išvertė kun. dr. A. Deksnis. Išleido Sv. Kazimiero Seserys, 73 psl., paveiksluotas. Kama 30 egzempliorius.

Užsisakant kreipkitės į

„GARSO“ ADMINISTRACIJA

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

PREL. IGNA VALANCIŪNA didelį tremtinių geradarį, šiuo metu gyvenantį Juozapo Marijos viloje senelių namuose aplankė buvę tremtiniai. Iš k. į d. Bronė Volterienė, prel. I. Valanciūnas, Vytautas Volertas ir Henrikas Savickas. Nuotr. K. Cikoto.

Asironautai White ir McDivitt

Knights of Lithuania

Council 29
NEWARK, NEW JERSEY

Council 29 this year is celebrating its 50th Anniversary. The main event of this commemoration will be a dinner-dance on Saturday evening, October 2nd, in St. George's Hall, 180-2 New York Avenue.

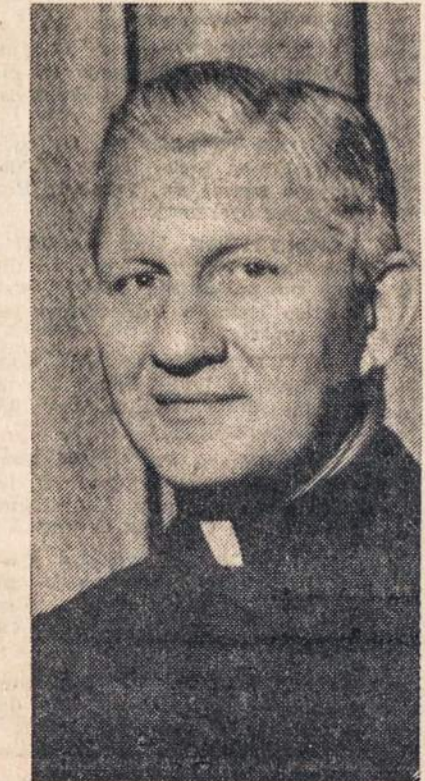
At a meeting held on May 18th the following were chosen to serve on committee for dinner dance: Chairman Mrs. Christina Yakovonis, Co-Chairman Miss Mary Stonis, Press Frank Vaskas, Souvenir Journal Mrs. Loretta Stukas; Entertainment Mr. Louis Stukas; others on committee are Council president Kazys Sipaila, Mrs. Anna Pocius, Mrs. Helen Radisch, Frank Elseika and Kazys Strolis.

Committee is endeavoring to get names and addresses of former members in order to make this celebration of outstanding as well as a reunion time for one and all. So anyone having said information, please send it in to council or committee members.

At our May meeting we had an unexpected but a most welcome guest honorary member Mr. Matas Zujus of Wilkes Barre, Pa., editor of the "Garsas". He extended best wishes and greetings on behalf of the Lithuanian R.C. Alliance.

The writer on behalf of himself and Council 29 as well extend best wishes to the following who are celebrating Silver Anniversary in priesthood this year: the Revs. John C. Jutt of Athol, Mass., honorary chairman of Lithuanian affairs Comm.; Albert Abracinas of Norwood, Mass.; Petras Baniūnas, O.F.M., Brooklyn, N.Y., and Bishop Vincent Brizgys of Chicago, Ill., on his 25th Anniversary as Bishop.

Congratulations are in order also for Mr. Mrs. Kazys Strolis on their 30th wedding anniversary. F. V.

KUN. JONAS JUTKEVICIUS

ATHOL, MASS. Š. m. gegužio 23 Lietuvos šv. Pranciškaus parapijos klebonas, Lietuvos Vyčių ir kitų organizacijų vadovas kun. Jonas Jutkevicius atšventė sidabrinę (25 metų) kunigystės sukaktį.

SVARBUS SUSIRINKIMAS

Woodhaven, L.I., N.Y.

BROOKLYN, N.Y. Gegužio mėn. 21 d., vakare, Susiv. veterano Petro Montvilo namuose, Woodhaven, N.Y., įvyko Brooklyno ir Maspetho kuopų viršininkų ir veikėjų susirinkimas.

Centrą atstovavo "Garso" redaktorius Matas Zujus.

Susirinkimą atidarė P. Montvila kviesdamas visus pagerbti Kazimierą J. Krušinską jo 85 metų amžiaus sukakties proga ir kaip ilgametį Susivienijimo ir katalikų akcijos darbuotoją, sugiedant ilgiausių metų. Po to susirinkimą vesti perdavė Broniui Bobeliui.

Pirmininkaujantis pasveikino centro atstovą Matą Zujų, kuopų viršininkus ir svečius pareiškdamas, kad šis susirinkimas įvyko Vykdamosios Tarybos iniciatyva ir pavadant 115 kp. sekretoriui Broniui Bobeliui šį susirinkimą suaukšti.

Po to buvo pakviestas centro atstovas Matas Zujus tarti žodį. Ilgoje kalboje paaikšino, kaip buvo įsteigta Susivienijimas, jo pasisekimai ir sunkenybės pergyventos per 78 metus. Šiandien tenka džiaugtis jo finansiniu stoviu. Iš savo išteklų Susivienijimas yra stipriai parėmęs pirmųjų lietuviškų mokyklų vadovėlių ir patriotinių knygų leidimą, liet. seserų vienuolynus, liet. švietimo įstaigas Amerikoje ir Lietuvoje, stipriai remia Alją, Balfą ir kitas katalikų ir bendrines patriotines organizacijas, suruošia jaunųjų konkursus, šelpia gilios senatvės sulaukusius narius, našles ir našlaičius. Vėliau priėjo prie svarbiausio reikalo — naujų narių įrašymo. Davė pavyzdžių, kaip kitų tautybių žmonės prirašo naujų narių, kaip tai lenkai, slovakai ir kt. Baigdamas kvietė visų kuopų dar-

buotojus stengtis prirašyti į Susivienijimą daugiau narių, kad galėtų užpildyti mirstančiųjų eiles ir visais atžvilgiais tvirtetu. Dabar Katalikų Susivienijimas turi moderniškus apdraudus planus, kuriuos taipgi paaikšines.

Po to buvo išklaudyta kuopų viršininkų pareiškimai. Kone visi skundėsi, kad didelis New Yorko miestas išstumia jaunuosius lietuvius į ilgąją Long Island salą, kurioje jie tirsta svetimųjų jūroje, o mums sunku juos besurinkti. Dėka senųjų ateivių Susivienijimas dar laikosi, jie gyvena arčiau savųjų parapijų, kurios ir sudaro lietuviškas tvirtoves. Vis dėlto visi kuopų darbuotojai pasižadėjo šiame vajuje surasti bent po keletą naujų narių.

Apie 10 val. vakaro sulaukėme prel. Balkūną, kurs prieš porą valandų buvo grįžęs iš tolimosios Chicago. Prel. Balkūnas gyvu žodžiu ir jaunatviška energija perkėlė mus prie Šiluvos šventovės Washingtone, ir prie Baltųjų Rūmų, papasakojant apie lietuvių jaunomenės lojalumo demonstraciją, prie Marianopolio, Chicago ir Brooklyno centru.

Susirinkime buvo atstovautos šios kuopos: 115 kp. — A. Speičys, P. Beleckis ir Bronius Bobelis; 135 kp. — Antanas Vainius; 134 kp. — K. Krušinkas ir P. Montvila; 108 kp. — prel. J. Balkūnas; taipgi dalyvavo paskiri veikėjai — Petras Minkūnas, St. Dzikas, dr. Stasė Bobelienė.

Po susirinkimo įvyko vaisės, kurias skoningai paruošė dr. Stasė Bobelienė, talkininkaujant P. Montvilai.

Susirinkimas baigtas malda, kurią sukalbėjo prel. J. Balkūnas. B. B-lis

Pagerbė K. Krušinską 85 metų sukakties proga LRKSA New Yorko apskrįo delegatai. Iš k. į d. A. Speičys, S. Dzikas, prel. J. Balkūnas, K. Krušinkas, A. Vainius, P. Minkūnas, Garso red. M. Zujus. Trūksta P. Bobelio ir P. Montvilo.

KAIP JIE MUS OKUPAVO

(atkelta iš 2 psl.)

Salia tokio "bičiuliavimosi" ejo ir kitokie veiksmai: mūsiškių atrinkimai, atleidimai, išsiuntimai, suėmimai, naktiniai tardymai ir pan. O dėl bendrinio gyvenimo kiekvieną dieną gaudavome ką nors naujo. Pusiau juokais priminsiu, kad gavome ir arbūzų, kuriuos atvežė vagonuose su rusiško užrašu — dėl badaujančių Lietuvos (salčiai kartus pasityčiojimas.)

Tautos valios išprievartavimas

Štai kad ir "liaudies seimo" rinkimų komedija. Jei tik buvo noras rinkti galėjai net kelio se aplinkėse. Dėl to balsuotojų galima buvo priskaityti virš 100 proc. (jei tik užsienis neįsijuoktų, o savieji ir taip nebyliai). Tokie "išrinktieji" dar buvo šaukiami gauti Pozdniakovo "patėpimą". Gi pastarasis primindavo — kokia plati yra pamotė Rusija. Vadinas, neužmiršk kas tave laukia, jei mėginsi pūsti prieš Maskvos vėją.

Paskum sekė mūsiškių išgama "žygiai" — maldavimas prie Kremliaus kartuvių įdant "galingiausią tėvą" Staliną priimtų jo paties jau pagrobta Lietuvą į vergaujančių tautų šeimą. Po šito akto vienas naujai iškeptas generolas su paministro titulu, visu uolumu naikino užsilikusius lietuviškumo ženklus (ypatingai užkliuvo nieko dėta K. Muziejaus vėliava) kad neaptemdytų parvežama ir šiaip tamsiai kraujuota Stalino "saule".

Besiguriant su tikrove, sparčiais žingsniais sovietnamoji Lietuva laukė naujo birželio.

of Heaven kapinėse, Putnam, Conn.

A.A. BERNARDAS MALINAUSKAS, 90 kp., gyv. 695 Boundary str., Hazleton, Pa., mirė gegužio 28, palaidota gegužio 31 šv. Petro ir Povilo parapijos kapinėse.

A.A. JUZĖ JANUŠAUSKIENĖ, 30 kp., gyv. Bloom ave., Scranton, Pa., mirė gegužio 13, palaidota gegužio 17 šv. Juozapo parapijos kapinėse. Throop, Pa.

LRKSA mirusieji nariai

A.A. JONAS ZAPKUS, 121 kp., gyv. 2115 N. 11th Str., Springfield, Ill., mirė balandžio 14, palaidotas balandžio 17 Kalvarijos kapinėse.

A.A. PETER BREDIS, 303 kp., 11800 So. Wallace str., Chicago, Ill., mirė kovo 27, palaidotas kovo 31 šv. Kazimiero kapinėse.

A.A. PRANĖ ČIZAUSKIENE, 198 kp., 1664 Pulaski ave., Shammokin, Pa., mirė balandžio 26, palaidota balandžio 29 šv. Stanislovo kapinėse.

A.A. ANTANAS DZIKAS, 43 kp., 14 Lucy Str., Byram, Conn., mirė balandžio 27, palaidotas balandžio 30 St. Mary's kapinėse, Rye, N. Y.

A.A. ELENA KUNICKAS, gyv. 232 So. Morris str., St. Clair, Pa., mirė balandžio 29, palaidota šv. Kazimiero kapinėse Port Carbon, Pa.

A.A. URSULĖ SIMKIENE, 121 kp., 2365 N. 15th str., Springfield, Ill., mirė kovo 30, palaidota balandžio 3 Calvary kapinėse.

A.A. LUCIJA BABICKIENE, 98 kp., gyv. 15 Fairbanks str., Worcester, Mass., mirė gegužio 15, palaidota gegužio 19 Gates

Ruoškimės Moterų Sąjungos seimui-

Detroit, Mich. Rugpjūčio 15-18 d.d. įvyksta mūsų organizacijos 31-masis seimas.

Seimo priėmimu rūpinasi rengimo komisija ir kviečia atstoves skaitlingai dalyvauti. Seimo pasisekimas priklausys nuo pačių seimo atstovių. Tad kuopų pareiga yra rinkti seimui atstoves, kurioms galėtų didžiautis visa Moterų Sąjunga.

Sesijos viešbuty Statler Hotel, Washington Blvd. Labai lengva bus surasti vietą atvykusioms traukiniu, autobusu arba lėktuvu.

Seimo rengimo komisija deda visas pastangas, kad seimas būtų sėkmingas. Rengimo komitetą sudaro šios sąjungietės: pirm. B. Janus, I vicepirm. E. Paurazienė, II vicepirm. P. Medonis, išdinininkė M. Kasevičienė, sekr. O. Walls; Lietuvių kalbos korespondentė J. Medinis, anglų kalbos korespondentė O. Walls, transportacijos nurodymui A. Mitchell; ženklų tvarkytoja S. Hotra; registracijos O. Walls, J. Janson, P. Medonis, M. Kasevičienė, S. Hotra; dekoracijos A. Žilvitis, A. Valė; pusryčių parengimo M. Blush; banketo komisija E. Paurazienė, B. Janus, programos sutvarkymo M. Kasevičienė; priėmimo — E. Mickey; transportacijos — P. Medonis, 15467 Prest Street, Detroit, Michigan, 48227. Dėl informacijų kreipkitės pas ją.

J.H.M.

Detroit Lietuvos Vyčių 79 kuopa paaukojo 100 dol. (antraš) Dainavos Jaunimo Stovyklai. Kuopa taipgi paaukojo 50 dol. Nekalto Prasiidėjimo Sesių Matulaičio Namų statybai. Šiuo metu 79-tai kuopai pirmininkauja Leonardas Galinskas. rjv.

Kad karas tarp dviejų biau-riusių diktatūrų buvo neišvengiamas mažai kas abejojo, tik spėliota kada.

Išvada

Cia pateikiau pluoštą prisiminimų ir pabirų minčių apie būdingesnius įvykius ryšium su Lietuvos okupacija prasidėjusia prieš 25 metus.

Dėl paskutiniojo (1941) birželio įvykių, jau daug kas rašyta ir kasmet vis prisimenam, itin jo pirmąją dalį — išvežimus. O dėl antrosios pusės — karo pradžios (birželio 22 d.) tektų šį tą paryškinti kita proga.

Tikėsime, kad birželis Lietuvos įvykių serijoj jau daugiau nesikartos. Tačiau spalis Rusijai, nors jau kartojasi (Chruščiovo nušalinimas), dar "pilnos" serijos neturi. Todėl ir tikėtina, kad kaip daugeliu atvejų, taip ir šiuo dar pasikartos. Ir gal neužilgo?

D. Bičiulis

Prof. Balčikoniiui 80 metų amžiaus

Lietuvoje gyvenančiam prof. Juozui Balčikoniiui, lituanistikos veteranui, kovo 25 d. sukako 80 m. amž.

Daugiau kaip 50 m. Balčikonis tebedirba lietuvių kalbos ugdymo ir tyrinėjimo srityje, be to, keliasdešimt metų paskyrė jaunajai kartai auklėti bei mokyti. Gimęs 1885 m. Eriškių bžnk., Ramygalos valsč. Panevėžio apskr. Balčikonis 1906 m. baigė Panevėžio realinę mokyklą, 1911 m. — Petrapilio universiteto istorijos-filologijos fakultetą. Nuo 1912 m. aktyviai veikė Vilniaus spaudoje, pedagogikoje. 1924-1931 m. buvo docentu Lietuvos universitete Kaune, 1945-1960 m. — Vilniaus universitete lietuvių kalbos katedros vedėjas ir profesorius. Jis yra išugdęs ne tik daug lietuvių kalbos mokytojų, bet ir lietuvių kalbos tyrinėtojų.

Po K. Būgos mirties perėmęs didžiojo Lietuvių kalbos žodyno redagavimą, Balčikonis iš pat pradžios pasinėrė į šį darbą. Per nepilnus 24 Žodyno redaga-

vimo metus (1930-1954) šio žodyno kartoteka išaugo nuo 600, 000 iki 2 milijonų lapelių (dabar jų dar daugiau). Tokios kartotekos pagrindu buvo išleisti šeši Lietuvių kalbos žodyno tomai (A-K). Balčikonis daug prisidėjo prie 1954 m. Lietuvoje išleisto (partijos žymiai sužaloto) Dabartinės lietuvių kalbos žodyno.

Prie rašomosios kalbos turtinimo žymiai prisidėjo Balčikonio pasakų ir grožinės literatūros vertimai. Didžioji vertimų dalis atlikta laisvosios Lietuvos metais: Andersono (1918), Hauffo (1921), br. Grimų (1925) ir kt. pasakos.

1939 m. išleido fotokopijoje 1598 m. Merkelio Petkevičiaus Katechizmą.

1947 m. išleistas Liet. Kalbos žodyno antrasis tomas bolševikinės cenzūros buvo smarkiai sudarkytas E.

CLEVELAND, OHIO. LRKSA ir kitų bendrinių patriotinių organizacijų veikėjas veteranas Florijonas Saukevičius sulaukė 75-kių metų amžiaus. Jis dar yra tvirtos sveikatos ir judrus. Ilgiausių metų!

JUOKELIAI

Zuikis ir liūtas

Zuikis ir liūtas įeina į restoraną ir atsisėda prie vieno stalo. Priėjusiam prie jų padavėjui zuikelis sako:

— Atneškite man morką ir saloto lapelį.

— O jūs draugai? — paklausė padavėjas.

Zuikelis pastatęs ausis ir sukinėdamasis atsakė:

— Nieko! Jis nealkanas. Ar manote, kad būčiau kvietęs jį pietums arba būčiau ėjęs kartu, jei jis būtų alkanas?

Nelaiminga diena

Vyras svečiavėsis pas savo draugą pamatė, kad šis parėjęs namo žmoną pabučiavo.

— Ar tu kasdien taip darai? — paklausė vyras.

— Žinoma, — atsakė šis.

Sugrįžęs namo vyras pabandė irgi pabučiuoti savo žmoną ir ši susijaudinusi tarė:

— Tai nelaiminga diena.

Vaikas prasimušė galvą, sugedo skalbimo mašina, o dabar, štai dar tu sugrįžai girtas.

ATOSTOGOS pranciškonų vienuolyno sodyboje Kennebunkport, Maine

BERNIUKŲ 15-toji STOVYKLA:

Stovykla veiks liepos 2-30. Priimami berniukai nuo 8 iki 15 metų. Zemas mokestis. Vadovaus prityrę auklėtojai. Naudosis gimnazijos patalpomis. Poilsis jungiamas su pamokomis. Ten pat Atlantis ir šiltas baseinas. Sporto salė ir erdvi aikštės žaidimams. Daug įvairių pramogų ir pasirodymų. Iš Brooklyno eis specialus autobusas liepos 2 d., 10 val.

Franciscan Monastery — Kennebunkport, Maine 04046

SUAUGUSIEMS VASARVIETĖ:

Čia pat Atlantis ir baseinas. Lietuviškas maistas ir aplinka. Graži gamta, vėsus oras. Kultūriniai vakarai. Prieinamos kainos.

Vasarvietė veiks nuo liepos 2 iki rugpjūčio 29.

Į stovyklą ir vasarvietę registracija jau prasidėjo. Informacijai ir registracijai rašyti:

Tel. (207) 967-2011

WYOMING KLONIO ŽINIOS

5-tos Apskritis išvažiavimas

Sekmadienį, gegužio 30, Sans Souci parke įvyko metinis LRKSA 5-tos Penna apskrities išvažiavimas.

Diena pasitaikė šaltoka, vis dėlto publikos suvažiavo nemažai. Svetelių matėsi iš visų Wyoming klonio kolonijų, iš Scrantų ir net iš Forest City. Gyviausias judėjimas ėjo prie rengėjų standos, kur šeimininkės turėjo lietuviško kugelio ir kitokių skanumynų. Prie tikėtų, virtuvėje ir prie gėrimų standos darbavosi apskrities valdybos nariai, būtent, Adolfas Norvaiša, Veronika Radzevičiūtė, Vincas Liutkauskas, Albertas Kalinauskas; padėjėjai Marijona ir Jonas Kozerskiai, Saliamonas Bekampas, Petras J. Karasauskas, Ona Riskevičiūtė, Eleonore Vanyo, Jonas Vanyo, Stasys Barauskas, Albertas Barzilauskas, Irena Pstarkas, Benis Jančaras, Vincas Pakropis, Mrs. Mahalick.

Apskritis iš susidariusio pelno skiria aukas religinėms, tautinėms ir kultūrinėms įstaigoms.

Lietuvių Moterų klubo veikla

Lietuvių Moterų Klubas išvažiavimas rengiamas birželio 27-tą, Markewicz aikštėje, prie Sylvan ežero. Rengimo komiteto pirmininkė yra Mrs. M. Shakkalun, padėjėja Mrs. Rose Zack; joms talkininkauja įvairios komisijs.

Šių metų Wyoming Klono su rengtoje meno fiestoje Liet. Moterų klubas vėl turėjo savo standą su lietuviškais valgiais ir gėrimais. Jėzaus Nukryžiuotojo seserų išlavinti švč. Trejybės parapijos mokyklos auklėtiniai gegužio 23-čią dalyvavo meninėje programoje ir pašoko tautinį šokį.

Klubietės taipgi rengia metinę ekskursiją į Pocono Playhouse — diena dar nenustatyta.

Gegužio 25-tą Genetti viešbučio patalpose, Wilkes Barre įvyko klubiečių reguliaris mėnesinis susirinkimas, kuriame svarstyta tolimesnė klubo veikla.

PETRAS IR MARIJONA KIZIAI, gyvenantys 1 Center St., Pittston, Pa., paminėjo savo 48-tąją metinę vedybinę sukaktį. Juodu sutuokė kun. klebonas J. Kasakaitis Sv. Kazimiero bažnyčioje. Kiziai užaugino du sūnus, keturias dukteris ir turi 24 anūkus.

"GARSO" KNYGYNŲ KATALOGAS

MALDAKNYGES

MALDŲ VAINIKĖLIS (originalinė kaina 70 centų)	50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais	40
SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Milauskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių — 10c.	
SVENTŲJŲ GYVENIMAI, kiekvienai metų dienai. Parašė kun. K. A. Matulaitis, Ph. D., MIC. 714 pusl.	3.00
ĮVAIRIAUS TURINIO	
KOVOSE DEL LIETUVOS (II-ji dalis). Parašyta gen. Stasio Raštiko. 686 pusl. Kaina neįristais viršeliais	\$6.00
"MOKSLAS IR RELIGIJA", Dr. Juozo Prunskio 134 pusl.	\$2.00
NAUJ. TESTAMENTAS. Vertė arkiv. J. Skvireckas (minkšt. virš.).	\$1.50
LITHUANIAN SELF-TAUGHT, by M. Variakojytė - Inkenienė. By the natural method with the English Phonetic Pronunciation. Parašyta prisilaukiant Marlborough's sistemos. 146 puslapiai.	\$1.25
DON KAMILIAUS MAZASIS PASAULIS, II dalis, Giovanni Guareschi; sulietuvino A. Sabaliauskas. Išleido "Tėvų Kelias". 1956 m., 224 pusl.	\$2.00
DIDYSIS INKVIZITORIUS, prof. Antano Macelinos	\$2.00
MISIOS, Jeronimo Kačinskio	\$1.50
DON KAMILIAUS MAZASIS PASAULIS. Guareschi. Sulietuvino A. Sabaliauskas. 38 autoriaus piešiniai tekste. Tėvų Kelio leidinys. 1953 m., 324 pusl. Didelio formato.	\$3.00
SMULKIOJI TAUTSAKA—patariels, priežodžiai, posakiai. Surinko ir užrašė Jonas Mingirdas. Kaina	\$2.50

Užsisakant kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P.O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

Liet. Bendruomenės Š. Rytų apylinkės išvažiavimas

JAV Lietuvių Bendruomenės Šiaurės Rytų Apylinkės pirmasis išvažiavimas rengiamas sekmadienį, birželio 20, Rocky Glen parke.

Apylinkė išlaiko lietuvių radijo pusvalandžio programą, kuri duoda kas sekmadienį iš WPTS stoties, Pittston, Pa., 3 val. po pietų. Programą sudaro lietuviškos dainos, patriotinės kalbos ir įvairūs pranešimai apie vietinių lietuvių organizacijų, draugijų ir klubų parengimus ir kitokią veiklą. Dėl to, vietinė lietuvių visuomenė ir organizacijų nariai turėtų Apylinkės išvažiavimą parenti gaušiu atsilankymu ir tuo pačiu parenti lietuvių radijo programos išlaikymą.

Rengimo komitetą sudaro Apylinkės vadovybė, būtent, Vytautas Paulauskas, Matas Zukas, Nelė Bajorienė, kun. B.S. Danis, Pranas Katilius, dr. Bronis Kazlas ir muz. Vaclavas Romanas.

Ta pačia proga primename, kad minėtame išvažiavime bus išleidimas dovanų.

Luzerne šv. Onos Parapijos metinis festivalas įvyks liepos 29, 30 ir 31 dienomis parapijos aikštėje. Klebonas kun. V.A. Simkonis ir asistentas kun. L. Sabalis dėkingi parapijiečiams ir kitiems už kooperaciją ir suteikimą vertingų dovanų festivalo pasisekimui ir kviečia visus gausingai dalyvauti pačiam festivalė.

Lyndwood šv. Kazimiero parapijos bazaras rengiamas birželio 23, 24 ir 25 d.d. parapijos aikštėje, Delaney St. Rengimui vadovauja Sv. Vardo draugija. Garbės pirmininku yra klebonas kun. A.J. Sinkevičius, išdinininku — asistentas kun. Robertas N. Silalė; generalinis pirmininkas Juozas J. Antansevičius, padėjėjas Walter Butsik; generaliniam komitetui talkininkauja įvairios komisijos sudarytos iš Sv. Vardo, Krikščionių Motinų, Sodaliečių ir kitų draugijų narių.

Wyoming Klono Taurų Klubo metinis išvažiavimas įvyko sekmadienį, birželio 6-tą, Sans Souci parke. Rengimo komiteto garbės pirmininku buvo klubo pirmininkas Danielius Stadulis, generaliniu pirmininku — Juozas E. Žilinskas, padėjėju — Juozas V. Sergalas. Diena pasitaikė graži, tad išvažiavimas finansiniu atžvilgiu buvo sėkmingas.

MIRUSIEJI

MIRĖ IGNAS JUKNIS

Ignas Juknis (Yuchnis), ilgametis LRKSA 57 kuopos narys, gyv. 131 Valley str., Exeter, Pa. mirė gegužio 7, palaidotas gegužio 10 iš Pittstono šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse.

Nulydėjus bažnyčion iškilmingas Mišias atlaikė kun. kl. J. Kasakaitis, asistuojant kun. J. M. Truskaskui ir kun. B. J. Kazlauskui. Kapinėse paskutinę benedikciją suteikė kun. Kazlauskas.

Velionis iš Lietuvos atvyko jaunuose metuose, dirbo Luzerne apskrities teismo rūmuose, buvo Exeter banko direktorius, aktyviai dalyvavo lietuvių ir politinėje veikloje.

Paliko žmoną Marijoną, sūnų Juozą, dukteris Mrs. D. McNulty, Mrs. F. Urka, Mrs. E. Brady ir Mrs. L. Graci, taipgi 12 anūkų.

MIRĖ ALFONSAS ZUKAUSKAS

Gegužio 19-tą mirė ilgametis LRKSA 7 kp. narys Alfonsas Zukauskas, gyv. 3½ Market St., Inkerman, Pa. Sirgo ir buvo Pittstono ligoninėje nuo kovo 29. Palaidotas gegužio 21 iš Pittstono šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis buvo gimęs Plymouth; Inkermane išgyveno 27 metus. Priklausė prie LRKSA 7 kp., Š. Vardo draugijos ir Pittstono Liet. Piliiečių Klubu. Paliko žmoną Margarita (Argonytę), dukterį Mrs. A. Chepalis ir seserį Mrs. G. Dalton.

A.A. SILVESTRAS PATOKIS, gyv. 46 Joseph Lane, Wilkes Barre, mirė birželio 1-mą Mercy ligoninėje; pašarvotas buvo direktoriaus John Frank įstaigoje; palaidotas iš švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvyko jaunuose metuose ir pirmiausia apsigyveno Philadelphiaj. Jis buvo pirmojo pasaulinio karo veteranas. Išėjęs iš militarinės tarnybos apsigyveno Wyoming klynyje ir čia ilgą laiką užlaikė brangenybių krautuvę ir taisydavio laikrodžių. Priklausė prie Amerikos Legijono 132 posto. Paliko brolienę Mortą Patockienę ir kitus artimuosius.

A.A. PETRAS ZEBRAUSKAS kilęs iš Wanamie, Pa., mirė sekmadienį, gegužio 30, Irvington, N.J., ligoninėje. Palaidotas su bažnytinėmis iškilmingai. Paliko žmoną, du sūnus, aštuonis anūkus, seserį ir du brolius. Broliis Antanas Zebrauskas, spaustuvės savininkas, priklausio prie LRKSA 17 kp., Wilkes Barre, Pa.; taipgi paliko dėdę Vincą T. Kvetką — susiv. sekretorių.

A. A. STASYS BUSKEVIČIUS, mirė gegužio 17-tą, Monroe ligoninėje, East Strausburg, Pa.; palaidotas gegužio 20 iš Luzernės šv. Onos bažnyčios parapijos kapinėse, Lehman. Velionis buvo gimęs Luzernėje. Paliko žmoną, sūnų, dvi dukteris, du anūkus, tris brolius ir šešias seseris.

A.A. STASYS JUŠKEVIČIUS gyv. 348 Hazle Ave., Wilkes-Barre, mirė gegužio 31 Veteranių Administracijos ligoninėje; pašarvotas buvo direktoriaus Leagaus įstaigoje; palaidotas birželio 3 iš Sv. Juozapo bažnyčios St. Mary's kapinėse, Hanover Township. Velionis iš Lietuvos atvyko jaunuose metuose. Pirmojo pasaulinio karo laikui tarnavo ginkluotose jėgose, dalyvavo Argonnos fronte kautynėse (1918 m. nuo spalio 4 iki 12) ir už parodytą narsą atžymėtas citacija. Priklausė

sė prie Amerikos Legiono 132 posto. Paliko giminaitę Rožę Juškevičienę.

A.A. LEONAS ŽURINSKAS, gyv. 229 W. Shawnee ave., Plymouth, Pa., mirė gegužio 27; pašarvotas buvo direktorių Maslauskų įstaigoje; palaidotas iš Lyndwoodo šv. Kazimiero bažnyčios St. Mary's kapinėse, Plymouth. Velionis buvo gimęs Plymouth. Paliko žmoną, brolių ir dvi seseris.

A.A. MARIJONA KUPRIONIENĖ, gyv. 146 Phillips St. Hanover Section, Nanticoke, mirė gegužio 16-tą, palaidota gegužio 19-tą iš lietuvių Sv. Juozapo bažnyčios St. Mary's kapinėse, Hanover Township. Velionė buvo pašarvota direktorių Matickevičių įstaigoje Nanticoke. Velionė buvo gimusi Pittstone. Paliko sūnų, du anūkus, tris proanūkus ir dvi seseris.

A. A. JUOZAPINA GEGUZIENĖ, gyv. 357 East Grand St., Nanticoke. Mirė gegužio 16-tą, palaidota su bažnytinėmis iškilmingai. Velionė buvo gimusi Lietuvoje. Paliko podukrą J. Geguzienę su kuria gyveno, ir anūkę.

A. A. EVA VIDA, gyv. 344 State St., Nanticoke, mirė gegužio 22-ą, palaidota gegužio 25-tą iš lietuvių Sv. Juozapo bažnyčios parapijos kapinėse. Velionė priklausė prie Wyoming Klono Lietuvių Moterų klubo ir yra buvusi to klubo sekretorė. Paliko vyrą, tris sūnus, anūką, du brolius, seserį ir motiną.

A.A. JONAS RASINSKUS mirė gegužio 19-tą Moses Taylor ligoninėje, Scranton, Pa.; pašarvotas buvo direktoriaus Leagaus įstaigoje, Wilkes Barre; palaidotas gegužio 22-ą iš Wilkes Barre švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionis iš Lietuvos atvyko 50 metų atgal, visą laiką gyveno šiame rajone, o paskutines dienas praleido Sv. Marijos Vitos prieglaudoje, Elmhurst, Pa.

A.A. JUOZAS VALAITIS, gyven. 93 West Union St., Wilkes-Barre, mirė gegužio 30, palaidotas trečiadienį, birželio 2-ą, iš švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionis iš Lietuvos atvyko 67 metai atgal ir visą laiką gyveno šiame rajone. Turėjo taverno biznį. Jo žmona Rozalija mirė 1961. Paliko tris dukteris, sūnų, 9 anūkus ir 6 proanūkus.

Iškilmės Vasario 16 Gimnazijoj

Balandžio 11 d. Vasario 16 Gimnazijoje Huettelendė įvyko naujo pastato pašventinimas ir įkurtuvės.

Iškilmėse dalyvavo apie 200 lietuvių, buvo atvykusių net iš tolimų šiaurės Vokietijos vietovių (Lebenstedt, Hamburg). Pastatą pašventino Europos lietuvių vyskupas Pr. Brazys-MIC. Iškilmėse dalyvavo Baden-Wuerttembergo valdžios atstovas S. Schwartz ir Bonnos paibėgelių ministerijos atstovas M. Lueder.

Iškilmingame akte, be minėtų aukštųjų svečių, buvo visa eilė kalbų ir sveikinimų bei meno dalis. Tą dieną rytą vietos bažnyčioje įvyko iškilmingos pamaldos, kurias laikė vyskupas Pr. Brazys.

Gimnazijos pastato pašventinimo iškilmes plačiai aprašė ir vaizdais iliustravo visa eilė vokiečių dienraščių.

Anglų Mandagumas

Naujosios Zelandijos parlamento naktiniame posėdyje komitetų pirmininkas sustabdė kalbėjusių opozicijos atstovą ir paprašė:

— Gal garbingasis atstovas sutiks kalbėti truputį tyliau, nes kai kurie atstovai miega.

Pagerbė kunigą A. G. EŽERSKĮ

KUN. A. G. EŽERSKIS

Sekmadienį, birželio 6-tą, Miners Mills, Pa., Sv. Pranciškaus parapijos Sv. Vardo draugija surengė pagerbimą klebonui kun. A.G. Ežerskiui jo 85 metų amžiaus sukakties proga.

Rengimo komitetui vadovavo Robert Spagnola, Ben Alexis, Edward P. Meehan, Joseph J. Margalis ir Walter Naujalis.

Reikia pasakyti, kad sukaktuvinininką aukštoje pagarboje laiko ne tik parapičiai, bet ir visi šio rajono gyventojai. Jis yra apdovanotas Amerikos Legiono ordinu ir Miners Mills Civilinės Lygos viso amžiaus narystės diplomu.

Sukaktuvinininkas yra gimęs 1880 metais birželio 1-mą Stulgjuose, Lietuvoje. Sūnus Antano ir Praksedos Ežerskių. Pradinę mokyklą yra užbaigęs Lietuvoje. Į JAV atvyko 1898 metais. Dėdės remiamas išėjo Sv. Stanislovo kolegiją, Chicagoje, ir Sv. Marijos kunigų seminariją, Cincinnati, Ohio. Kunigui išvesti vyskupas Quigley 1908 metais birželio 13-tą Chicagoje.

Klebonavo Cicero, Ill., Eynon, Pa., Forest City, Pa., o nuo 1929 metų klebonauja Sv. Pranciškaus parapijoje Miners Mills, Pa. Čia klebonaudamas išlygino dideles parapijos skolas ir įvykdė daug pagerinimų parapijos naudai. 1934 metais jis atsikvietė mokytojai Jėzaus Nukryžiuotojo seseris. Jis yra vienas iš seniausių LRKSA narių ir nuoširdus organizacijos rėmėjas.

Sukakties proga linkime tvirtos sveikatos ir ilgiausių metų!

"Kunigas Antanas Milukas"

Jo gyvenimas ir darbai

Parašė Vladas Mingėla. Išleista kun. A. Miluko monografijai leisti komiteto.

Knyga turi 384 puslapius, gausiai pajavirinta nuotraukomis turinčiomis ryšio su kun. A. Miluko gyvenimu ir jo veikla. Velionis yra buvęs LRKSA išdo globėju ir du terminus (1907-1908 m.), dvasios vadu. Daug nusipelnęs lietuvių visuomenei ir tautai kaip rašytojas, kronikierius, laikraščiu ir knygų leidėjas, kovotojas už lietuvių tautos teises, už jos laisvę ir nepriklausomybę.

Knygos kaina 6 doleriai.

Galima gauti "Garso" administracijoje, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington str.), Wilkes-Barre, Pa.

DETROITO IR APYLINKIŲ LIETUVIAI KLAUSO:

LITHUANIAN MELODIES RADIO VALANDA IS RADIO STOTTIES WJLB DETROIT BANGA 1400 KILOCYCLES

Šeštadieniais nuo 8:45 iki 9:45 v.v. Pranešėjai: Algis Zaprackas ir Patricia Bandza. Vedėjas Ralph Valatka

15756 Lesure, Detroit, Michigan 48227 Tel. Broadway 3-2224.

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

ELIZABETH, N. J. — 3 kuopos susirinkimas įvyks liepos 4 dieną tuoj po sumos, šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

CLEVELAND, Ohio — 8 kuopos susirinkimas įvyks liepos 4 dieną tuoj po sumos 11:30 A. M.) Sv. Jurgio liet. parapijos salėje 6527 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

PHILADELPHIA, Pa. — 10 kp. susirinkimas įvyks liepos 4 dieną tuoj po sumos šv. Kazimiero parapijos kambarį.

WILKES-BARRE, Pa. — 14 kp. susirinkimas įvyks liepos 4 dieną tuoj po sumos, švč. Trejybės parapijos svetainėje.

TAMAQUA, Pa. — 18 kuopos susirinkimas įvyks liepos 4 dieną tuoj po sumos, bažnytinėje svetainėje.

PHILADELPHIA, Pa. — 20 kp. susirinkimas įvyks liepos 4 dieną Sv. Jurgio parapijos svetainėje.

PATERSON, N.J. — 65 kuopos susirinkimas įvyks liepos 4 dieną 11:30 v. ryto šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 147 Montgomery Place.

RACINE, Wisconsin — 67 kp. susirinkimas įvyks liepos 4 dieną tuoj po sumos bažnytinėje svetainėje, 815 Park Avenue.

SCRANTON, Pa. — 83 kuopos susirinkimas įvyks liepos 1 dieną Taurų Klubu salėje, 112 W. Market St., 7:00 P. M.

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas įvyks liepos 4 dieną po 10 val. Mišiu lietuvių švč. Trejybės parapijos svetainėje (po bažnyčia).

HAZELTON, Pa. — 90 kuopos susirinkimas įvyks liepos 4 dieną tuoj po sumos pas p. Stasiukonį, 107 Green St., Hazelton, Pa.

SO. BOSTON, Mass. — 94 kp. susirinkimas įvyks liepos 4 dieną po bažnytinę salę, Fifth Street, So. Boston, Mass.

WORCESTER, Mass. — 98 kp. susirinkimas įvyks liepos 4 dieną 9:00 ryte, Aušros Vartų parapijos svetainėje.

ROCHESTER, N.Y. — 103 kp. susirinkimas įvyks liepos 4 dieną nuo 8 val. iki 11 val. ryto šv. Jurgio parapijos patalpose.

BROOKLYN, N. Y. — 115 kp. susirinkimas įvyks liepos 4 dieną po 11-tos valandos Mišiu šv. Jurgio parapijos svetainėje, 207 York St., Brooklyn, N. Y.

BROOKLYN, N.Y. — 134 kp. susirinkimas įvyks liepos 4 dieną tuoj po sumos Karalienės Angelių parapijos svetainėje. Visi nariai ir narės, malonėkite dalyvauti.

SCRANTON, Pa. — 155 kuopos susirinkimas įvyks liepos 4 dieną po pamaldų šv. Mykolo parapijos svetainėje.

PITTSBURGH, Pa. — 158 kuopos susirinkimas įvyks liepos 4 dieną tuoj po sumos šv. Kazimiero parapijos mokyklos kambarį.

CHICAGO, Ill. — 160 kuopos susirinkimas įvyks liepos 4 dieną 1 P.M. Sv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos patalpose. Visos narės-nariai, dalyvaukite.

DAYTON, Ohio. — 191 kuopos susirinkimas įvyks liepos 4 dieną po 11 v. Mišiu, šv. Kryžiaus parapijos svetainėje.

DETROIT, Michigan. — 230 kp. susirinkimas įvyks liepos 4 dieną tuoj po paskutinių Mišiu, šv. Petro parapijos svetainėje.

BINGHAMTON, N.Y. — 270 kp. susirinkimas įvyks liepos 5 dieną 7:30 vakaro. Sv. Juozapo parapijos svetainėje, kamps Glenwood ir Down Avenues.

KINGSTON, Pa. — 1 kuopos susirinkimas įvyks liepos 11 dieną tuoj po sumos, šv. Marijos parapijos svetainėje.

FOREST CITY, Pa. — 2 kuopos susirinkimas įvyks liepos 11 dieną tuoj po sumos šv. Antano parapijos svetainėje.

PITTSSTON, Pa. — 7 kuopos susirinkimas įvyks liepos 11 dieną tuoj po sumos, šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

WATERBURY, Conn. — 11 kp. susirinkimas įvyks liepos 11 dieną 1 P.M. Sv. Juozapo parapijos mokyklos kambarį.

CHICAGO, Ill. — 15 kuopos susirinkimas įvyks liepos 11 dieną 2 P.M. Sv. Jurgio parapijos svetainėje. Visos narės-nariai, dalyvaukite susirinkime.

CHICAGO, Ill. — 16 kuopos susirinkimas įvyks liepos 11 dieną Sv. Mykolo parapijos salėje.

SO. BOSTON, Mass. — 21 kp. susirinkimas įvyks liepos 11 dieną tuoj po 9 val. Mišiu (10 val. ryte) po bažnytinėje šv. Petro parapijos svetainėje.

MINERSVILLE, Pa. — 24 kp. susirinkimas įvyks liepos 11 dieną 1 P.M. Sv. Pranciškaus parapijos svetainėje.

SCRANTON, Pa. — 30 kuopos susirinkimas įvyks liepos 11 dieną tuoj po sumos, šv. Juozapo parapijos svetainėje.

MAHANOY CITY, Pa. — 31 kp. susirinkimas įvyks liepos 11 dieną tuoj po sumos, šv. Juozapo parapijos svetainėje.

ANSONIA, Conn. — 32 kuopos susirinkimas įvyks liepos 11 dieną tuoj po sumos šv. Antano parapijos svetainėje.

ROSELAND, Ill. — 33 kuopos susirinkimas įvyks liepos 11 dieną po sumos, Visų šventųjų parapijos svetainėje.

PITTSBURGH, Pa. — 35 kuopos susirinkimas įvyks liepos 11 dieną tuoj po sumos, šv. Vincento parapijos po bažnytinėje svetainėje.

WORCESTER, Mass. — 41 kp. susirinkimas įvyks liepos 11 dieną šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 7-tą valandą vakaro.

CICERO, Illinois — 48 kuopos susirinkimas įvyks liepos 11 dieną 1 P.M., Sv. Antano parapijos mokyklos kambarį.

CLEVELAND, Ohio — 50 kuopos susirinkimas įvyks liepos 8 dieną Lietuvos svetainėje, 6835 Superior Ave., 7:30 P.M.

New Philadelphia, Pa. — 51 kp. susirinkimas įvyks liepos 11 dieną tuoj po sumos parapijos svetainėje.

EXETER, Penna. — 57 kuopos susirinkimas įvyks liepos 11 dieną 1 P.M., Lietuvių Piliiečių klubo svetainėje.

DuBOIS, Penna. — 78 kuopos susirinkimas įvyks liepos 11 dieną tuoj po 10 val. Mišiu šv. Juozapo parapijos svetainėje.

NORWOOD, Mass. — 81 kuopos susirinkimas įvyks liepos 13 dieną 7:30 P.M., šv. Jurgio parapijos svetainėje, St. James Street.

WATERBURY, Conn. — 91 kp. susirinkimas įvyks liepos 11 dieną 1 P.M., šv. Juozapo parapijos svetainėje.

EASTON, Pa. — 93 kuopos susirinkimas įvyks liepos 11 dieną tuoj po paskutinių Mišiu šv. Mykolo parapijos svetainėje.

BRADDOCK, Penna. — 105 kb. susirinkimas įvyks liepos 19 dieną 9 val. ryto šv. Izidorius parapijos svetainėje.

NEW BRITAIN, Conn. — 109 kp. susirinkimas įvyks liepos 19 dieną 7:30 val vakare, šv. Adriejaus parapijos svetainėje.

MANCHESTER, N. H. — 119 kp. susirinkimas įvyks liepos 11 dieną 12:30 P.M. Lietuvių Klubu patalpose. Visi nariai-narės dalyvaukite.

ROCKFORD, Ill. — 137 kuopos susirinkimas įvyks liepos 11 dieną tuoj po sumos, šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

CLEVELAND, Ohio — 142 kp. susirinkimas įvyks liepos 11 dieną šv. Jurgio parapijos mokyklos patalpose, tuoj po sumos (11:15 A. M.).

CHICAGO, Ill. — 163 kuopos susirinkimas įvyks liepos 11 dieną tuoj po sumos, švč. Panelės Gimimo parapijos svetainėje.

NIAGARA FALLS, N.Y. — 170 kp. susirinkimas įvyks liepos 11